

Laba diena

Šiandien – mėnulio jaunatis.
Saulė teka 6 val. 29 min., leis
18 val. 27 min. Dienos ilgumas 11 val. 59 min.

Vardadieniai: šiandien – Gendvilas, Gendvilė, Patrė, Patricija, Patricijus, Patrikas, Vita, rytoj – Eimutė, Eimutis, Einarta, Einartas, Einas, Einys, Einora, Einoras, Sibilė, penktadienį – Juozapa, Juozapas, Juozapata, Juozapatas, Juozapina, Juozapota, Juozapotas, Juozas, Juozė, Juzė, Juzefa, Prutenis.

Kovo 17 – Serialų diena. Kovo 19 – Šv. Juozapas. Pempės diena. Tarptautinė kliento diena.

„Sputnik V“ orbitoje 2 p.	„Nekalta“ pramoga gali virsti priklausomybe 3 p.	Lietuvos jaunųjų kalbininkų konkurso baigiamoji šventė: 4 p.	Lakštingalų slėnio sūnaus palikimo aidai 8 p.
Lieka draudimas vykti į šešiolika savivaldybių 2-6 p.	Prienų Turguje 6 p.	Paulyna 5 p.	Lietuviško žodžio karūnavimas
		Laiškai iš baroko epochos 5-8 p.	

Realu: kelio ruožo Kaunas–Prienui rekonstrukcija gali prasidėti jau 2023 metais

Ilgai laukta geroji žinia visiems vairuotojams, savivaldos ir verslo atstovams – kovo 10 dieną LR Vyriausybė, tvirtindama savo programos nuostatų įgyvendinimo planą, nusprendė jį įtraukti ir valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 130 Kaunas–Prienui–Alytus ruožo Kaunas–Prienui rekonstrukciją (p.5.7.21), todėl realūs rangos darbai galėtų prasidėti jau 2023 metais.

„Gyvenimas“ ne vieną kartą rašė apie pastangas, kurios buvo dedamos, raginant Susisiekimo ministeriją ir Lietuvos automobilių kelių direkciją atnaujinti vieną iš nesaugiausių, avaringiausių ir labiausiai apkrautų šalies kelių. Įvairaus lygmens

diskusijos dėl šio kelio vyko nuo 1997 metų, jis netgi buvo įtrauktas į valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programą, tačiau kaskart pritrūkdavo politinės valios ir lėšų

(Nukelta į 2 p.)

Pasitikėjimas policijos pareigūnais liudija – gyventojai jaučiasi saugesni

Praėjusią savaitę Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (Alytaus AVPK) Prienų rajono policijos komisariato (PK) viršininkas Andrius RUPEIKIS pristatė visuomenei Prienų r. PK 2020 metų veiklos ataskaitą.

Prienų r. PK viršininkui A. Rupeikiui buvo malonu pastebėti, kad Alytaus apskrities pareigūnai ir praėjusiais metais išsaugojo įgytą visuomenės pasitikėjimą, o policijos veiklos modelis, prie kurio buvo pereita, atlikus administracinę komisariatų reformą, pasiteisino. Policijos pareigūnai nuolat patuliuoja keliuose ir budi kontrolės postuose, skubiai reaguoja į įvykius, dalyvauja Ekstremalių situacijų komisijos ir Operacijų centro darbe, yra matomi viešose erdvėse, o bendruomenės pareigūnai padeda spręsti seniūnijose kylančias įvairias problemas. Apie tai kalbėjo, gražiu bendradarbiavimu pasidžiaugė virtualiame susitikime dalyvavę Prienų rajono savivaldybės administracijos vadovai bei seniūnai.

Komisariato viršininkas Andrius Rupeikis konstatavo, jog praėjusiais metais rajono teritorijoje buvo registruoti 4962 įvykiai (2019 m. – 4896), jų skaičiaus padidėjimas siejamas su karantino reikalavimų pažeidimais, kuriuos fiksavo pareigūnai. Tačiau per pastaruosius ketverius metus nusikalstamų veikų dinamika yra mažėjanti: 2017 m. jų užregistruota 530, o 2020 m. – 355.

A. Rupeikio teigimu, Prienų r. savivaldybė yra pakankamai saugi, praėjusiais metais ištirta daugiau nusikalstamų veikų (2020 m. – 68,8 proc., 2019 m. – 61 proc.).

– Vidutinė nusikalstamų veikų ištyrimo trukmė yra vienas iš pagrindinių policijos veiklos uždavinių. Siekiame, kad gavę pranešimą policijos pareigūnai kuo greičiau reaguotų ir ištirtų įvykį per kuo trumpesnę terminą. 2020 m. Prienų r. PK pareigūnams vidutiniškai pririekė 69 dienų, per kurias buvo ištirtos nusikalstamos veikos, tai – geresnis rezultatas, nei užpernai (82,18 dienos), – pastebėjo Prienų r. PK viršininkas.

Iš A. Rupeikio pateiktos statistikos matyti, kad dažniausiai teisės pažeidimus daro neblaivūs asmenys – 2020 m. registruotos 105 tokios nusikalstamos veikos. Didelį susirūpinimą kelia destruktivūs nepilnamečių elgesys – pernai jie padarė 21 nusikalstamą veiką, tai – vienas iš aukščiausių rodiklių visoje Alytaus

Prienų policijos bendruomenės pareigūnių Facebook puslapio nuotrauka (sukurtas 2020 m. gruodžio 15 d.)

apskirtyje. A. Rupeikio pastebėjimu, nepilnamečiams, kurie nuolat įsiveldavo į nusikalstamas veikas ir pažeisdavo administracinę teisę, buvo taikytos auklėjamosios ar kitos priemonės. Kadangi jos nedavė teigiamų rezultatų, šie asmenys išsiųsti į socializacijos centrus, ir pastaruoju metu nusikalstamumo situacija taisyosi į gera.

4 atvejais nusikalstamus padarė asmenys, veikę su bendrininkais, 12 – linkę nusikalsti, ne kartą teisti asmenys. Visų minėtų teisės pažeidimų skaičius per praėjusius metus išaugo.

Nusikalstamų veikų pobūdis panašus, kaip ir visoje šalyje. Dominuoja nesunkūs sveikatos sutrikdymai, kurie dažniausiai yra smurto artimoje aplinkoje pasekmė – pernai jų registruota 121 atvejis. Antroje vietoje – vagystės (77), statistikos „nepuošia“ ir neblaivūs vairuotojai, kurių sulaikyta 76.

Nors praėjusiais metais gyventojai daugiau laiko praleido namuose, pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje skaičius sumažėjo nuo 710 iki 662, ikiteisminio tyrimo veiksmams buvo pradėti dėl 133 atvejų, 92 atvejais kreiptasi į prokuratūrą.

Pernai registruotos ir išaiškintos 5 nusikalstamos veikos, susijusios su psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis. Šioje srityje, anot Prienų r. PK vadovo, dar yra kur padirbėti.

A. Rupeikis apžvelgė ir padėtį seniūnijose. Didžiausiu nusikalstamumu pasižymi Prienų seniūnija (per 2020 metus padaryta 112 nusikalstamų veikų). Pernai, palyginti su 2019 m., nusikalstamų veikų skaičius išaugo ir Veiverių seniūnijoje, kuri įsikūrusi prie VIA Baltica magistralės. Neigiamą statistiką šioje vietoje didina vagystės iš nuolat ne-

Prienų rajono policijos komisariato viršininkas Andrius Rupeikis.

gyvenamų sodų namelių, sodybų, pernai iš 47 seniūnijoje įvykdytų nusikalstamų veikų registruota 15 vagysčių.

Prienų r. PK viršininko teigimu, kadangi savininkai savo sodybose apsilanko rečiau ir apie pastebėtas vagystes praneša tik praėjus tam tikram laikui, surasti vagišius tampa neįmanoma. Dėl šios priežasties rajone ištiriama tik kas trečia vagystė.

Nežymus nusikalstamų veikų padidėjimas registruojamas ir Balbieriškio, Stakliškių bei N. Ūtos seniūnijose. Iš seniūnijų gyventojų daugiausia pranešimų sulaukta dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo artimoje aplinkoje. A. Rupeikis išskyrė Jiezno seniūniją, kurioje taikomos prevencinės priemonės duoda gerus rezultatus. Anot jo, miesto viešosiose erdvėse įrengus geros kokybės vaizdo kamerų, joje nusikalstamų veikų skaičius per metus sumažėjo nuo 45 iki 35, tapo daug paprasčiau nustatyti pažeidėjus.

(Nukelta į 3 p.)

Paskolos geromis sąlygomis

- *Verslui
- *Būsto įsigijimui
- *Būsto įrengimui
- *Žemės ūkio paskola
- *vartojimui

LKU
kredito unijų grupė

suome patinimas bendruomeninė finansinis partneris

Kredito unija „Prienų taupa“
Vytauto 1A Prienui
bendrai mobilus tel. 869944771
El. paštas: kupt@ku.lt

**MIŠKŲ PIRKIMAS,
KIRTIMAS, PRIEŽIŪRA.**
TEL. 8 699 29 992.

Viena didžiausių imonių Lietuvoje
tiesiogiai perka karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

GRASTA

**AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS**

8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienui
www.grasta.lt

VASAROS NUOLAIDOS!!!

Nuomonė

Rytas STASELIS

„Sputnik V“ orbitoje

Verslininkas, mokslininkas-biotechnologas Vladas Algirdas Bumelis žiniasklaidai tvirtina, kad, jeigu Lietuvoje prieš kelerius metus būtų investuota į virusologiją, šiandien šalyje galėtų būti gaminama viena iš vakcinų prieš COVID-19. Tačiau tokių tikslinių investicijų nebuvo, todėl šiuo metu lietuviai privalo laukti Europos Sąjungos (ES) solidarumo malonės, kol į šalį bus pristatytas anksčiau užsakyti ir ES principais persikirstytas skiepų kiekis.

Europos šalių bloko kontekste Lietuvos pasiekimai skiepavimo procese atrodo tikrai padoriai – užimame vieną pirmaujančių vietų (ypač iš ES pasitraukus Jungtinei Karalystei, kurioje vakcinavimo statistika gerokai lenkia ES).

Vis dėlto į V. A. Bumelio mintijimus galima pažūrėti kitokia – ydos – prasme. Trys milijonai krepšinio ekspertų Lietuvoje per pandemijos karantiną virsta kvalifikuotais virusologais, turinčiais akcentuotą požiūrį į vakciną nuo COVID-19 (taip pat į vadinamąją Stambulo konvenciją). Į tokią kvalifikaciją investavus tik ne eurus, o rusiškus rublius. Mat rimti ekspertai ne tik Lietuvoje sako, kad Kremliaus suorganizuota vakarietišku skiepų diskreditavimo kampanija, kartu su Vakarų demokratijų nesugebėjimu šiais propagandos kampanijai atsispirti ne tik sėja abejonių sėklas, bet ir apskritai stabdo Vakarų pasaulio užmojus šiemet pasiekti vadinamąjį civilizuočių šalių gyventojų bandos imunitetą.

Todėl viena iš keturių dabar Vakaruose patvirtintų – Oksfordo ir kompanijos „AstraZeneca“ sukurta vakcina šiuo metu yra praktiškai pašalinta iš normalios apyvartos. Ir ne tik ji. Rusijos prezidento Vladimiro Putino režimo tikslas – sukompromituoti Vakarų pasaulio farmacijos technologijas ir pasiekti, kad bent dalis Vakarų šalių paprašytų pagalbos tiesti Rusijoje sukurta „Sputnik V“ skiepą. Parodant, kad iš Rusijos Vakarai gali gauti ne tik naftos, gamtinių dujų bei kitų žaliavų, bet ir aukštųjų technologijų produktų.

Ar Kremliaus savo vidaus politinei rinkai šį reikalą pateiks kaip antrąjį Krymą – nežinia. Tačiau akivaizdu, kad „sputniko“ klausimu aukščiau Rusijos pareigūnai stačiai neriasi iš kailio.

Vengrija, kai kurios kitos Vidurio Europos šalys – Čekija ir Slovakija jau stojo į eilę gauti „Sputnik V“. Nepaisydamos, kad šis Rusijos farmacijos pramonės stebuklas nėra registruotas ne tik Europos vaistų agentūros, bet ir Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO). Italija lyg ir žada suteikti „sputnikui“ gamybos pajėgumų, kurių nebėra Rusijoje. O lietuviškoje žiniasklaidoje pradeda mirgėti pranešimai, esą Visagino miesto ir Šalčininkų regiono Lietuvoje gyventojai atsisako skiepytis siūloma „AstraZeneca“ vakcina, tačiau būtų nieko prieš skiepus nuo COVID-19, jeigu jiems valstybė arba dar kas nors pasiūlytų tuo reikalu „Sputnik V“.

Kaip manote, ar Kremliaus į savo kontroliuojamą teritoriją įsileidžia Vakaruose pagamintus skiepus? Taigi, kad „Financial Times“ šią savaitę net rašė apie tai, kad Rusijoje dirbantys Vakarų diplomatai patiria problemų, jeigu nori pasiskiepyti vakarietiškais vakcinomis – jas įvežti į Rusiją draudžiama. Ir jeigu Lietuvos vyriausybė prieš kokią savaitę ėmė ir „lūžo“ – anksčiau tvirtinusi, kad pasirinkti vakcinoms skiepavimo kampanijos metu negalima, dabar sako, kad dabar, esant galimybei, ypač, jei klausimas dėl „AstraZeneca“ produkto – kodėl gi ne, Rusijos valdžia šiuo klausimu tebėra kieta.

Rusai pasirinkimo galimybės neturėjo, neturi ir greičiausiai neturės. Tiems, kurie ignoruoja „Sputnik V“, bent jau Maskvoje blokuojamas socialinės kortelės.

Tuo metu, kada kompromatas apie vakarietiškas vakciną visame Vakarų pasaulyje liejasi laisvai, ES vadovai didžiausią dėmesį skiria europietiško solidarumo žaidimams. Lietuvos lyderiai tebesiginčija, ar ligi „mindauginių“ pavyks paskiepyti tiek, kiek sugalvojo prezidentūra.

Prienu rajono savivaldybės informacija

Svarbesni 2021 metų vasario mėnesio darbai

Vasario 2 d. vyko Prienu r. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro posėdis, kuriame buvo aptartas vakcinacijos procesas rajone, skiepavimo nuo COVID-19 prioritetai ir perspektyvos, priimti sprendimai dėl vaikų dienos centrų veiklos, paskirstytos apsaugos priemonės socialinėms ir ugdymo įstaigoms.

Vasario mėn. baigtas Prienu „Žiburio“ gimnazijos II aukšto šešių kabinetų grindų remontas.

Vasario mėn. vyko nuotolinis Prienu r. savivaldybės ir VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos atstovų pasitarimas. Aptarta galimybė Kelių direkcijai priklausanti kelią Prienu–Birštonas, sutampantį su Kęstučio g., perduoti Prienu r. savivaldybės nuosavybėn. Savivaldybės vadovai domėjosi kelio Nr. 130 Kaunas–Prienu–Alytus projektavimo darbais ir žemės išpirkimo procedūromis. Kalbėta dėl galimybės išasfaltuoti kelio Rokeliai–Vainatrakis–Pakuonis ruožą ties Dvylikų gyvenvietei (apie 5 km), taip pat aptarti kiti aktualūs klausimai.

Vasario 9 d. vyko nuotolinis Savivaldybės administracijos vadovų ir specialistų pasitarimas socialinių būstų priežiūros ir kontrolės klausimais.

Vasario 11 d. vyko nuotolinis Prienu r. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos posėdis, kuriame aptarti veiksmai ir priemonės, ką reikėtų daryti, jei dėl gausaus sniego pavasari kiltų potvynio pavojus, apžvelgta bendra epidemiologinė situacija rajone ir asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kalbėta apie gyventojų skiepimą ir karantino sąlygų švelninimą.

Vasario 5, 12, 19 ir 26 d. švietimo ir sporto skyrius organizavo nuotolinius mokyklų direktorių pasitarimus. Buvo aptarti nuotolinio ugdymo(si) organizavimo, mokinių priežiūros mokykloje, mokytojų vakcinavimo ir profilaktinio testavimo, kiti mokyklų bendruomenėms kylantys klausimai.

Priimti sprendimai dėl draudimo rūkyti daugiabučių namų, esančių Kauno g. 11A, Stakliškėse, Statybinių g. 2 ir Basanavičiaus g. 10, Prienuose, balkonuose, terasose ir lodžijose, nuosavybės teise priklausančiuose atskiriems savininkams.

Vasario 17 d. įvyko nuotolinis pasitarimas su seniūnais, kuriame dalyvavo Prienu rajono vietos veiklos grupės pirmininkė V. Žilobienė ir pristatė Prienu rajono VVG kartu su 8 partneriais ruošiamą įgyvendinti projektą „Žydinti Lietuva“, kurio metu bus galimybė rajono kaimų erdves papuošti žydinčiomis vienmetėmis gėlėmis. Prienu rajono savivaldybei kaip projekto partnerei numatyta 6000 Eur, kurie bus paskirstyti 8 rajono kaimiškosioms seniūnijoms.

Ikimokyklinio ugdymo programą vykdančios įstaigos priėmė susitarimą, kad vasarą (birželio–rugpjūčio mėn.) dirbs visi Prienu miesto lopšeliai-darželiai ir bendrojo ugdymo mokyklų ikimokyklinio ugdymo skyriai.

Vasario 16-ąją paminėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena. Rajono kultūros įstaigų socialinių tinklų paskyrose vyko virtualūs minėjimai, taip pat pristatytos

virtualios parodos – Prienu krašto vaizduojamojo meno kūrėjų darbų paroda bei akvarelinių Daivos Šlaijenės darbų paroda.

Vasario mėn., švenčiant Užgavėnes, Prienu krašto muziejus kvietė į virtualius mokymus, kaip pasigaminti Užgavėnių kaukes, Prienu kultūros ir laisvalaikio centro prieigas puošė Užgavėnių simbolis Morė, o įstaigos socialinio tinklo paskyroje vyko virtualus susitikimas su Lietuviškų ristinųjų federacijos prezidentu Tomu Gerve.

Vasario 24 d. Prienu r. savivaldybės meras A. Vaičekauskas susitiko su Lietuvos aklyjų sporto federacijos (LASF) prezidentu Juozu Miliausku. Savivaldybės ir LASF atstovai apžiūrėjo naujai pastatytą baseiną, sporto sales, lengvosios atletikos stadioną, aptarė varžybių organizavimo galimybes.

Vasario mėn. parengtas Prienu rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 m. bendrojo plano projektas.

Prienu rajono savivaldybei – vienintelei Lietuvoje – suteikta „Erasmus“ akreditacija. Ši akreditacija užtikrins finansavimą „Erasmus+“ programos tarptautiniams projektams, kuriuos rengs švietimo ir sporto skyrius, iki pat 2027 m.

Vasario mėn. buvo išrinkti Prienu rajono savivaldybės apdovanojimų „Dėkingumas“ 2020 m. nominantai. Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė taip pat pateikė siūlymą Savivaldybės tarybai Prienu miesto garbės piliečio vardą (po mirties) suteikti Juozui Lukšai-Daumantui – legendiniam partizanui, Lietuvos rezistentui.

Vasario 25 d. vykusiame Prienu r. savivaldybės tarybos posėdyje svarstyta 31 klausimas, išklausa Etikos komisijos 2020 metų veiklos ataskaita. Posėdyje patvirtintas Žemės, valstybinės žemės nuomos, nekilnojamojo turto ir paveldimo turto mokesčių lengvatų teikimo pagal atskirus prašymus tvarkos aprašas, priarta projektams „Prienu „Revuonos“ pagrindinės mokyklos stadiono pritaikymas bendruomenės fizinę aktyvumą skatinančioms veikloms“ ir „Veiverių miestelio laisvalaikio erdvės sutvarkymas“, priimti sprendimai, susiję su Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto disponavimu, patvirtintas Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetas objektų sąrašas, priimti kiti svarbūs sprendimai.

Vasario 26 d. vyko Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Prienu atstovybės organizuota diskusija dėl kelio Kaunas–Prienu–Alytus įtraukimo į prioritetinių projektų sąrašą. Diskusijoje dalyvavo Prienu rajono ir visų kaimyninių savivaldybių vadovai, verslo, žiniasklaidos, LR Seimo, Lietuvos automobilių kelių direkcijos atstovai.

Vasario 26 d. vyko iniciatyvos „Skaidrumo akademija“ renginys „Antikorupcinė politika savivaldoje: iššūkiai ir galimybės“, kuriame patirtimi dalinosi Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT), Prienu ir Joniškio rajonų, Vilniaus miesto savivaldybių bei AB „Vilniaus šilumos tinklai“ atstovai.

Lieka draudimas vykti į šešiolika savivaldybių

Šį pirmadienį Vyriausybė, svarsčiusi karantino reikalavimų atlaisvinimą, nusprendė, kad nuo 2021 m. kovo 16 d. iki 2021 m. kovo 31 d. bus pratęstas asmenų judėjimo ribojimas tarp tų savivaldybių, kuriose 14 dienų koronaviruso sergamumo rodiklis 100 000 gyventojų yra daugiau kaip 200 atvejų: tai – Panevėžio miestas ir rajonas, Utenos rajonas, Biržų rajonas, Klaipėdos miestas, Trakų rajonas, Neringa, Šalčininkų rajonas, Varėnos rajonas, Visaginas, Vilniaus miestas ir rajonas, Širvintų rajonas, Marijampolė, Kupiškio rajonas, Švenčionių rajonas.

Į šias savivaldybes asmenims draudžiama atvykti ir išvykti iš jų, išskyrus iki šiol taikytas išimtis, kai vykstant į savo gyvenamąją savivaldybę, dėl darbo, sveikatos priežiūros, laidotuvių, į nuosavybės teise turimus nekilnojamojo turto objektus, aptarnaujančius tarptautinius keleivių maršrutus oro, jūrų uostus, autobusų stotis ar iš jų ir kt.

(Nukelta į 6 p.)

Realu: kelio ruožo Kaunas–Prienu rekonstrukcija gali prasidėti jau 2023 metais

(Atkelta iš 1 p.)

pradėti darbus, galiausiai kelio rekonstrukcija buvo „nustumta“ vėlesniam laikotarpiui, po 2030-ųjų.

Minėto kelio atnaujinimo klausimas buvo tapęs ir viena iš pagrindinių „kortų“ daugelio kandidatų rinkimuose į šios kadencijos LR Seimą. Išrinkti parlamentarai savo rinkiminių pažadų nepamiršo ir parėmė Prienu, Birštono, Alytaus, Kauno miestų ir rajonų merų siekius išjudinti šių regionų plėtrai svarbaus infrastruktūros objekto darbų pradžia, Seime dėl to netgi buvo sukurtos dvi laikinos parlamentinės grupės. Po atkaklių diskusijų, konsultacijų ir kitų sutartinių veiksnių šiemet kelio rekonstrukcijos klausimas pagaliau atsidūrė „finišo tiesiojoje“.

Kovo pradžioje Laikinių Kauno regiono bičiulių ir Dūkijų bičiulių grupių nariai, Birštono, Druskininkų, Alytaus miesto, Lazdijų, Prienu, Kauno, Varėnos ir Alytaus rajonų merai bei Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai kreipėsi į Vyriausybę dėl kelio Nr. KK130 (Kaunas–Alytus) rekonstrukcijos įtraukimo į Vyriausybės programos įgyven-

dinimo priemonių planą. Jų prašymas pagaliau buvo išgirstas.

Kaip teigė aktyviai iniciatyvą dėl šio kelio rodantis Kauno regiono bičiulių parlamentinės grupės pirmininkas, Seimo narys **Andrius Kupčinskas**, projekto darbai buvo aptarti su Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD) vadovais, Kauno ir Alytaus regionų savivaldybių merais, susisiekiu ministru **M. Skuodžiu** ir Seimo Ekonomikos komiteto posėdžiuose, vykdam parlamentinę kontrolę.

Prieš kelias savaites Kauno PPAR Prienu atstovybės iniciatyva nariais vykusiame pasitarime su Kauno regiono merais LAKD direktorius **Remigijus Lipkevičius** teigė, kad šio kelio rekonstrukcijai reikalingų žemės sklypų paėmimo procedūros gali būti pradėtos jau šiemet ir trukti iki 2022 m. rudens. Lygiagrečiai vykta ir techninio projekto rengimas, o 2023 m. spalį galėtų prasidėti ir rekonstrukcijos darbai.

Dar 2018 m. patvirtintame specialiajame plane buvo numatyta kelią rekonstruoti pagal principą 2+1, ši nuostata išliks: 2 juostos bus skirtos vienai ir 1 juosta – kitai eismo kryptiai, priešingų kryptių eismą atskiriant apsauginiu barjeru, eismo juostų skaičių viena kryptimi

keičiant maždaug kas 2–3 km).

Į rekonstruojamo kelio ribas šiuo metu patenka 274 žemės sklypai (iš jų –153 Prienu rajone), jų dalis, reikalingas kelio išplatinimui, būtina išpirkti. Bendras visuomenės poreikiams paimamos žemės plotas – 41,9 ha (Prienu rajone – 27,33 ha). Tam reikės iki 3 mln. eurų.

Pasak Seimo nario A.Kupčinsko, ankstesniuose pasitarimuose su Susisiekimo ministerijos ir LAKD vadovais sutarta, kad reikiamos lėšos bus numatytos LAKD sąmatose, nekeičiant Seime patvirtinto 2021 m. patvirtinto biudžeto projekto.

Kelias Kaunas–Prienu–Alytus yra svarbus visoms Kauno ir Alytaus regionų savivaldybėms – ir dėl greitesnio bei patogesnio susisiekimo Pietų Lietuvoje, ir dėl naujų gyventojų bei investuotojų pritraukimo. Verslininkai ne vieną kartą pasisakė, kad prastas susisiekimas yra kliūtis plėsti verslus, prisikviesti aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų. Be to, šiuo keliu naudojasi visos Lietuvos gyventojai, vykstantys į Birštono ir Druskininkų kurortus, taip pat vidaus ir tarptautiniais pervežimais užsiimančios transporto įmonės.

Parengė Dalė Lazauskienė

Pasitikėjimas policijos pareigūnais liudija – gyventojai jaučiasi saugesni

(Atkelta iš 1 p.)

Pernai policijos pareigūnai skyrė padidintą dėmesį ir akcizinių prekių kontrabandos bei nelegalios apyvartos užkardymui.

A. Rupeikis konstatavo, kad, nepaisant įvairių saugumo ir prevencinių priemonių, situacija keliuose nėra gerėjanti: pernai eismo įvykių metu žuvo trys, buvo sužeisti 53 žmonės.

Gerinant policijos paslaugų prieinamumą, stiprinant kaimiškų vietovių gyventojų saugumą, nuo 2020 m. rugpjūčio vykdomas policijos veiklos planas, pagal kurį pasirinktas aktyvus gyventojų aptarnavimo modelis. Jis apima ir informacijos sklaidą, ir bendradarbiavimą su organizacijomis, įstaigomis bei gyventojais, saugios kaimynystės idėjų plėtojimą, prevencines priemones smurtaujančių asmenų atžvilgiu, nuolatinį bendravimą, pasikeitimą informacija virtualiose pokalbių grupėse su aktyviais gyventojais. Pasak viršininko, policijos pareigūnai patrulinuoja viešose vietose, lankosi prie paruoštųjų, parkuose, kur gyventojai turi didesnę galimybę į juos kreiptis.

Prienu r. PK prižiūrime teritorijoje veikia 34 Saugios kaimynystės grupės, į rizikos grupę įtraukti 48 asmenys, jų atžvilgiu praėjusiais

metais taikytos prevencinės priemonės. Didžiausiu pranešimų apie nusizengimus skaičiumi pasižymi trys „karštieji taškai“ Prienu mieste, po vieną – Išlauže ir Jiezne. 2019 metais šiais adresais pareigūnai lankėsi 86 kartus, o 2020 metais vyko tirti 76 pranešimus. Praėjusiais metais pranešimų iš keturių gyvenamųjų vietų gauta mažiau, išskyrus vieną Birutės gatvėje, Prienuose, esantį daugiabutį, kuriame pranešimų skaičius išaugo beveik dvigubai, pernai jų būta 35.

Pasak A. Rupeikio, kadangi COVID-19 pandemija apribojo tiesioginius kontaktus, bendruomenės pareigūnai aktyviai reiškėsi internetinėje erdvėje, jie sukūrė feisbuko paskyrą, kurioje skleidžia informaciją apie policijos veiklą, planuojamas priemones, gauna iš asmenų pasiūlymų, prašymų.

Ekstremalios situacijos šalyje paskelbimas paskatino policiją perskirstyti savo pajėgas, nes prisidėjo daugiau atsakomybių. Gavus 48 pranešimus, pareigūnai vyko patikrinti, ar asmenys nepažeidžia saviizoliacijos sąlygų, buvo surašytas 21 administracinės teisės pažeidimų protokolas už karantino reikalavimų nesilaikymą.

Pasak A. Rupeikio, Prienu r. PK gerina materialinį apsirūpinimą – gautas naujas policijos automobilis

su kompiuterine įranga ir pagalbos rinkiniais, atnaujinta IT įranga, pareigūnai gavo tarnybinius telefonus, suremontuotos kai kurios komisariato patalpos. Tai, pasak PK viršininko, labiau motyvuoja pareigūnus.

Prienu r. PK viršininkas išvardino ir šių metų prioritetines veiklos kryptis, tai – gyventojų saugumo jų gyvenamojoje aplinkoje didinimas; greitas ir efektyvus policijos pareigūnų reagavimas, kokybiškas veiksmų atlikimas ir įkalčių surinkimas įvykių vietoje; aktyvi prevencinė veikla prižiūrime teritorijoje. Jis žadėjo, kad daugiau pastangų bus dedama, siekiant išaiškinti administracinės teisės pažeidimus ir nusikalstamas veikas.

Išklausęs ataskaitą, Alytaus AVPK viršininko pavaduotojas **Raimundas Jaciunskas** pasidžiaugė, kad nusikalstamumo situacija Prienu rajone yra valdoma. Tačiau, anot jo, yra ir liūdinančių tendencijų. Nors policijos pareigūnai šiai institucijai keliamas reikalavimus išpildė, tai nereiškia, kad problemų neįvyksta, vienos iš labiausiai neraminančių sričių – nepilnamečių nusikalstamumas, autoįvykiai.

– Tik veikdami kartu galime pasiekti geriausių rezultatų, kurių tikisi gyventojai, tai – ir didesnio saugumo, ir operatyvios pagalbos, ir supratimo bei atjautos iš pareigūnų. Nors galbūt

Policijos pareigūnai sutinkami ir keliuose, ir viešose erdvėse.

nusikalstamos veikos metu žmogui padaryta maža žala, bet labai svarbu atsizvelgti į kiekvieną atvejį ir parodyti dėmesingumą gyventojams, – teigė R. Jaciunskas.

Pokalbyje su Prienu rajono savivaldybės administracijos vadovais ir seniūnais buvo paliesti bendradarbiavimo su policija ir nusikalstamumo prevencijos klausimai. Administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė** pasidžiaugė, kad policija buvo aktyvi Savivaldybės pagalbininkė, operatyviai sprendžiant pandemines situacijos iššūkius. Pasak jos, Savivaldybė nelieka nuošalyje, yra suinteresuota gerinti kriminogeninę situaciją rajone, todėl tvarkant viešąsias erdves pernai įrengta beveik dvigubai daugiau stebėjimo kamerų, jų skaičius bus didinamas.

Administracijos direktorės pavaduotojo **Algio Marcinkevičiaus** nuo-

mone, policijos pagalba bei rekomendacijos labai svarbios ir sprendžiant socialinės srities problemas, ir užtikrinant eismo saugumą, ir kontroliuojant, kaip laikomasi karantino reikalavimų. Jo teigimu, dalis gyventojų palankiai atsiliepią apie malonų, kultūringą pareigūnų bendravimą kontrolės postuose, paaiškinant judėjimo ribojimų sąlygas, tai, pasak A. Marcinkevičiaus, neretai turi didesnę poveikį nei bauda.

Veiverių, Stakliškių, Jiezno, Prienu seniūnijų seniūnai asmeniškai padėjo policijos patrulių komandoms už tinkamą reagavimą, bendruomenės pareigūnams – už efektyvią komunikaciją ir palaikomą nuolatinį ryšį socialiniuose tinkluose, tai daro policiją artimesne gyventojams ir auginą jų pasitikėjimą šia institucija.

Dalė Lazauskienė

„Nekalta“ pramoga gali virsti priklausomybe

Greitas gyvenimo tempas, darbas, rūpesčiai, išbandymai ir besikeičiančios aplinkybės neretai įtraukia žmones į rutiną, nuo kurios sunku pabėgti. Vieni atsipalaiduoja skaitydami knygas ar žiūrėdami televizorių, o kiti – lošdami ir visai negalvodami apie galimas pasekmes.

Psichologas Oleg Mackevič detaliau pasakoja apie klatingą priklausomybę nuo azartinių lošimų ir sunkų jos gydymą.

Vienintelė prekė – „turtingas gyvenimas“

Azartiniai lošimai yra lyg parduotuvė, kurioje vienintelė parduodama prekė – „turtingas gyvenimas“. Šių žaidimų istorija skaičiuoja jau tūkstančius metų. Anuomet buvo lošiama retai ir nedidelėmis sumomis, tačiau tikslas toks, kaip ir šiandien, – pramoga, kurianti iliuziją, kad lošiant galima susikurti sėkmingą ir klestintį gyvenimą.

Pinigų trūkumas, nenugincijamo lošimo fakto neigimas, nuotaikų kaita, melas ir augančios skolos greitųjų kreditų bendrovėms yra vieni pasitaikančių sutrikimo požymių, kuriuos pastebi lošiančiųjų artimieji.

„Anksčiau artimieji savo jėgomis bandė išgelbėti bėdoje atsidūrusį lošėją ir darė tai dažniausiai norimo rezultato nesuteikiančiais ir net netinkamais metodais. Pasutinius keletą metų stebime didesnę visuomenės sąmoningumą, kuomet prieš savarankišką artimojo gelbėjimą yra konsultuojamasi su specialistais. Patys lošėjai pagalbos ieško jau tuo metu, kuomet

met nekontroliuojamo lošimo stažas siekia 3–5, o kartais ir 10 metų“, – patirtimi dalijasi specialistas.

Priklausomybė nėra išgydoma staiga

Priklausomybės pasekmės gali būti psichologinės, socialinės, biologinės, materialinės – dažniausiai labai stipriai pakeičiančios asmens gyvenimą. Neretai lošėjai netenka finansinio pagrindo, praranda draugų ir artimųjų pasitikėjimą, jaučiasi vieniši, nereikalingi, suprastėja jų emocinė ir fizinė būsenos. Užsiimantieji azartiniais žaidimais kenčia nuo įvairių psichosomatinių sutrikimų, gali išsitraukti į alkoholio ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimą, galvoja apie savižudybę arba bando žudyti.

Svarbu suprasti, kad priklausomybė nėra medicininė problema, kurią galima staiga išgydyti. Tai ilgalaikio gijimo proceso reikalaujantis sutrikimas, kurio metu žmogus susipažįsta su savimi, išsiaiškina savo poreikius, mokosi atpažinti savo jausmus ir emocijas.

Priklausomybei nuo azartinių lošimų, kuri dar kitaip va-

Žmonės azartiniai lošimai patraukia tuo, kad sukuria sėkmingo ir pelningo gyvenimo iliuziją. Nuotr. iš mediakatalogas.lt

dinama ludomanija, būdingi atkryčiai. Kiekvienam žmogui pasitaiko skirtingas jų skaičius. Šie atkryčiai sukelia skausmą ir priverčia jausti gėdos, savigraužos, savęs menkinimo ir nevilties jausmus. Dažniausiai lošiantys asmenys yra įsitempę, suirzė, juos kankina nerimas ir beviltiškumo jausmas, todėl pagerinti emocinę būseną yra siekiama gaudant savo „dozę“ jaudulio ir tariamos laimės lošimo proceso metu.

Lošimo neįmanoma „persivalgyti“

Svarbu suvokti, kad priklausomybė nuo lošimų yra kitokia nei priklausomybė nuo alkoholio ar narkotikų, kadangi nėra jokios išorinės medžiagos, kurią būtų galima „mesiti“, kaip antai narkotines ir psichotropines medžiagas.

„Noras greitai susitvarkyti

savo jėgomis sustabdo lošimą ir niekada prie jo negrįžta, bet tai apsprendžia lošimo trukmė ir asmeninės žaidėjo savybės. Kuo mažesnis probleminio lošimo stažas, tuo greičiau kreipiamasi pagalbos, tuo lengviau jį įveikti.

Žmogus – savo „gyvenimo architektas“

Lošėjai jaučia didelę kaltę prieš artimuosius, gėdą už savo elgesį ir jo padarinius, todėl dažnai jaučiasi skolingi, nori pakeisti požiūrį į save, dėl to ir siekia pasveikti ne dėl savęs, o dėl kito. Lošiančiojo artimieji dažniausiai slepia šeimos problemas nuo aplinkinių, nesidalija savo jausmais. „Psichologai yra tik pakeleiviai būtent šioje lošėjo ar jo artimojo gyvenimo atkarpoje, juk savo „gyvenimo architektas“ yra pats žmogus. Pats laikas kiekvienam mūsų peržiūrėti savo požiūrį į kitą žmogų, ugdyti savyje empatiją, atjautą, meilę ir rūpintis savo artimuoju, tik tuomet jam nereikės ieškoti paguodos, slepiantis priklausomybės sutemose“, – pasakoja O. Mackevič.

Užs. Nr. 017

Projektas „Būk atsakingas – rinkis gyvenimą!“ yra finansiškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis.

Rinkis
Gyvenimą

Žodžio keliu

„Gimtųjų žodžių apkabintas, aš gyvas kalboje...“

/Just.Marcinkevičius/

Lietuvos jaunųjų kalbininkų konkurso baigiamoji šventė

Kovo 5 d. Prienų „Žiburio“ gimnazijoje vyko tradicinio Lietuvos jaunųjų kalbininkų konkurso baigiamoji šventė. Ar ne simboliška: 2021-ieji metai – XXI konkursas? Jo pradžia – 1999 metai. Konkursas skiriamas žymiesiems kalbininkams, glaudžiais ryšiais susijusiems su Prienų „Žiburio“ gimnazija – Prienų „Žiburio“ gimnazijos auklėtiniui, baltistui, profesoriui Jonui Kazlauskui ir Prienų „Žiburio“ gimnazijos mokytoju bei direktoriui, žodynininkui Antanui Lyberui – atminti. Konkurso tikslas – gilinti gimtosios kalbos žinias, lavinti rašytinės kalbos vartojimo įgūdžius, ugdyti stiliaus individualumą, skatinti mokinių iniciatyvumą, sutelkti kūrybiniais ieškojimams, žadinti nestandartinę mąstymą, sieti konkursą su gyvenimo aktualijomis. Konkurse dalyvauja Lietuvos gimnazijų I–IV klasių, Lietuvos pagrindinių mokyklų ir užsienio lietuviškų mokyklų 9–12 klasių mokiniai. Kaip ir kiekvienais metais, sulaukėme dalyvių iš įvairių Lietuvos vietų. Perskaitėme daug naujų minčių, kai kurios esė labai meniškos, paremtos ne tik lietuvių kalbos istorijos žiniomis, bet ir asmeniniais išgyvenimais, tiriamieji darbai brandūs. Mokiniai žavisi lietuvių kalba, ją myli, mielai tyrinėja, nori kalbėti lietuviškai.

Pandemijai diktuojant savo sąlygas, priėmėme iššūkį, ir šventė vyko virtualioje aplinkoje. Šventės dalyvius sveikino Prienų „Žiburio“ gimnazijos direktorė **Irma Kači-nauskienė**, LR Seimo narys **Andrius Palionis**, Prienų r. savivaldybės administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė**, Prienų r. švietimo skyriaus vedėjas **Rimvydas Zailskas**. Kaip ir kiekvienais metais, buvo galimybė pasiklausyti pranešimo. Lietuvių kalbos instituto vyriausioji specialistė, humanitarinių mokslų daktarė **Rita Miliūnaitė** skaitė labai įdomų ir ypač jaunimui aktualų pranešimą „Kaip ir kur mums padeda kalbos technologijos?“

Konkurse dalyvavo 32 mokiniai iš 7 Lietuvos gimnazijų: Kauno Maironio universitetinės gimnazijos, Kauno „Saulės“ gimnazijos, Kretingos rajono Salantų gimnazijos, Palangos senosios gimnazijos, Šiaulių r. Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos, Prienų „Žiburio“ gimnazijos. Buvo atsiųstos 23 esė kalbos temomis ir 3 kalbos tiriamieji darbai. Susitikimo metu vyko konkurso darbų aptarimas. Jaunųjų kalbininkų darbus vertinti Prienų „Žiburio“ gimnazijos mokytojoms padėjo Prienų rajono ir Birštono krašto laikraščio „Gyvenimas“ redaktorė **Ramutė Šimukauskaitė** ir Lietuvių kalbos instituto direktorės pavaduotoja mokslo reikalams **Aurelija Tamulionienė**. Buvo paskelbti konkurso nugalėtojai esė sekcijoje ir tiriamųjų darbų sekcijoje.

ESĖ SEKCIJOJE nutarta:

Nugalėtojų diplomais apdovanoti šiuos mokinius: Prienų rajono savivaldybės I laipsnio diplomu – **Pauliną Stalioraitę**, Palangos senosios gimnazijos IIc kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Aušra Šeštokienė**.

Prienų rajono savivaldybės II laipsnio diplomu – **Aistę Radzevičiūtę**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos

Ib kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Živilė Jurksienė**; **Agnę Skrupskelytę**, Kretingos rajono Salantų gimnazijos I g klasės mokinę, mokytoja ekspertė **Adelė Žeimytė**; Prienų „Žiburio“ gimnazijos III kl. mokinių grupė: **Atėnė Burbulevičiūtė**, IIIa kl. mokinė, **Kotryna Kimbirauskaitė**, **Joris Mitkevičius**, **Melda Levickaitė**, **Ugnė Matusevičiūtė**, **Nojus Kondrotas**, IIIb klasės mokiniai, **Gytis Geležauskas**, IIIc kl. mokinys, **Nojus Kochanauskas**, III d kl. mokinys, mokytoja ekspertė **Nijolė Šervenikaitė**.

Prienų rajono savivaldybės III laipsnio diplomu – **Justę Milušauskaitę**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos IIb kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Rūta Pūrienė**; **Gabiją Juodsnukytę**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos IIIb kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Živilė Jurksienė**; **Austę Kukankaitę**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos Ib kl. mokinę, mokytoja ekspertė **Levutė Karčiauskienė**.

TIRIAMŪJŲ DARBŲ SEKCIJOJE nutarta:

Nugalėtojų diplomais apdovanoti šiuos mokinius: Prienų rajono savivaldybės I laipsnio diplomu – **Kostą Čaplinską**, Šiaulių r. Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos III GB kl. mokinį, mokytoja metodininkė **Vita Šventickienė**, Prienų rajono savivaldybės II laipsnio diplomu – **Miglę Bernatonytę**, Kauno Maironio universitetinės gimnazijos III c kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Rita Endriukaitienė**.

Taip pat nutarta Prienų rajono savivaldybės švietimo ir sporto skyriaus specialiuoju padėkos raštu už autentišką santykį su kalba apdovanoti: **Adriją Barvainaitę**, Kauno „Saulės“ gimnazijos 3a kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Dalia Juodenienė**; **Pauliną Sabanskytę**, Prienų

„Žiburio“ gimnazijos IIc kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Snieguolė Milušauskienė**; **Paulių Sabanskį**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos IIc kl. mokinį, mokytoja metodininkė **Snieguolė Milušauskienė**; **Austėja Simonaitę**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos IIc kl. mokinę, mokytoja metodininkė **Snieguolė Milušauskienė**; **Andrių Grumadą**, Prienų „Žiburio“ gimnazijos IIIa kl. mokinį, mokytoja metodininkė **Snieguolė Milušauskienė**; **Uką Stankevičiūtę** ir **Austę Visockaitę**. Id klasės mokinės, mokytoja ekspertė **Levutė Karčiauskienė**; Iš šios šventės niekas neišėjo be dovanų. Ypatingą dėmesį konkursui skyrė Lietuvos Respublikos Seimo narys **Andrius Palionis**: skatindamas Prienų krašto jaunimo kūrybiškumą ir meilę gimtajai kalbai, 23 gimnazistus ir jų mokytojas apdovanojo Padėkos raštais, o nugalėtojų laukia ir prizai. Konkursu dalyviai, nelaimėję prizinių ir paskatinamųjų vietų, apdovanoti Prienų švietimo pagalbos tarnybos padėkomis.

Nepamiršti ir mokytojai. Prienų rajono savivaldybės padėkos raštais apdovanotos mokytojos, parengusios mokinius konkursui. LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos diplomais – mokytojos, parengusios konkurso nugalėtojus.

Šventė, suteikusi galimybę dar kartą pajusti gimtojo žodžio grožį ir galią, bendrystę, baigėsi, tačiau šią gražią tradiciją tęsime. Tikimės puikių tekstų, šiltų susitikimų ir gražios šventės kitais metais. Nuoširdžiai dėkojame visiems konkurso dalyviams, jų mokytojams, šventės svečiams, rėmėjams.

Živilė Jurksienė
Prienų „Žiburio“ gimnazijos lietuvių k. mokytoja, konkurso koordinatorė, vertinimo komisijos pirmininkė

Kalbos tiriamųjų darbų apžvalga

Lietuvos Respublikos jaunųjų kalbininkų konkursui, skirtam **J. Kazlauskui ir A. Lyberui atminti**, gauti 3 kalbos tiriamieji darbai: 1. Gimnazijos pirmokų vardai: kilmė, dažnumas, suteikimo priežastys. 2. Pandemijos įtaka žmonių asociacijoms. 3. Trijų kartų vardų palyginimas.

Darbe „Gimnazijos pirmokų vardai: kilmė, dažnumas, suteikimo priežastys“ rašoma apie mokinių vardus pagal populiarumą, siekiama išsiaiškinti jų suteikimo priežastis. Tyrimui pasirinkti 102 pirmos gimnazijos klasės mokiniai: 47 vaikinai ir 55 merginos. Vardai aprašomi pagal kilmę ir populiarumą, įdomus tyrimo aspektas – siekta išsiaiškinti, ar mokiniai žino, kodėl tėvai jiems davė šiuos vardus.

Tyrimo metu paaiškėjo, kad populiariausi vardai yra šie: merginų – Austėja, Samanta, Viltė, Viktorija, Gabija, Emilija, Augustė, Karolina, Patricija, Miglė. Vaikinų – Dominykas, Nojus, Pijus, Arnas, Augustas, Jokūbas, Deividas, Domantas.

Darbo autorės taip palygino jų gimnazijos pirmos klasių populiariausius moksleivių vardus ir tuo metu, 2005 metais, gimusių vaikų populiariausius vardus su Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Vardų sąvado duomenimis.

Pasirinkta tema labai įdomi, ieškota įdomesnių tyrimo krypčių, t. y. ne tik pateikti informaciją iš literatūros, bet ir panagrinėti tik šiai temai aktualius dalykus, pavyzdžiui, išsiaiškinti vardo suteikimo aplinkybes – šiuos vardus tėvai vaikams parinko dėl grožio arba linkėdami savo vaikams kuo geriausios kloties.

Darbas „Pandemijos įtaka žmonių asociacijoms“ – tai psicholingvistinis darbas, kuriuo siekta parodyti, kokias asociacijas sukelia žodis-stimulus, t. y. sąvoka COVID-19. Pasirinkta darbo tema ne tik labai aktuali, bet ir labai įdomiai išnagrinėta. Tyrimu dalyvavo 117 informantų: 98 mokiniai bei 19 mokytojų informantų. Asociacijų eksperimentas – tai toks eksperimentas, kai informantai, perskaitę ar išgirdę žodį-stimulą, turėjo užfiksuoti savo pirmąją reakciją į jį, t. y. pirmą į galvą tuo momentu atėjusį žodį-asociatą arba jų grandinę. Visi atsakymai išsamiai išnagrinėti, sudarytos asociacijų grupės: mokinių asociacijos: karantinas – 45, virusas – 23, kaukė – 20, liga – 20, mirtis – 20, pandemija – 16, namai – 12, baimė – 10, liūdesys – 8, izoliacija – 6, vienatvė – 6, nuobodulys – 6, vakcina – 5, ligininė – 5. Mokytojų asociacijos: baimė – 8, nerimas – 7, liga – 3, karantinas – 3, kaukės – 3, mirtys – 3.

Kaip matyti, mokiniams žodis-stimulus COVID-19 kelia mažiau neigiamų asociacijų, o mokytojams daugiau. Išsamiai išnagrinėję duomenis darbo autorius teikia reikšmingų išvadų, apibendrina, kurie žodžiai ir mokiniams, ir mokytojams kelia dažniausias asociacijas: karantinas, virusas, kaukės, liga, mirtis, baimė, nuotolinis.

Dar vienas labai įdomus darbas „Trijų kartų vardų palyginimas“. Trijų kartų vardų palyginimas – tai vardų kitimo apžvalga. Tyrimui pasirinkti antrųjų klasių mokinių vardai (105), jų tėvų ir senelių vardai. Pirmosios (vaikų) grupės gimimo metai 2004–2005, antrosios (tėvų) – apie 1970–1980, o trečiosios (senelių) apie 1940–1950.

Atliktu tyrimu buvo siekiama išsiaiškinti, kurie vardai yra populiariausi, vardai dar aiškinami pagal kilmę, sandarą bei reikšmę. Įdomi darbo išvada: vardai, kuriuos galima rasti trijose ar dviejose kartose: Emilija, Violeta, Elena, Zita, Marija, populiariausi vardai, kurių nėra senelių grupėje: Ugnė, Rugilė, Miglė, Justė, Kamilė, na, o nykstantys vardai, populiariausi vardai senelių grupėje, kurių nėra vaikų grupėje: Ona, Regina, Aldona, Rima, Danutė.

Apibendrinant galima padėkoti mokiniams ir jų mokytojams už atliktus aktualius ir įdomius tyrimus ir palinkėti ir toliau rašyti apie kūrybines kalbos galias.

Aurelija Tamulionienė

Rašydami taip pat mokomės...

Esė darbų aptarimą mokytoja ekspertė **Nijolė Šervenikaitė** pradėjo perskaitydama jautrų rašytojos **Giedros Radvilavičiūtės** esė „Tėvynė ir kitos jungtys“. Pasiremdama šiuo gražiu pavyzdžiu mokytoja **Nijolė jauniesiems kūrėjams priminė apie tai, kas svarbu esė:**

1. Vienas ryškiausių esė bruožų – apmąstanti gyvenimą pasakotojo figūra, todėl šio žanro kūriniams labai svarbus asmeninis autoriaus patyrimas. Vis dėlto rašant esė reikėtų sėkmingai jungti savo gyvenimo faktus su literatūrine išmone, savąja gyvenimo. veiklos – mokslinės, meninės ar kitokios – patirtimi.

2. Rašančiojo dabarties laiko jautimas. Galim kalbėti apie antikos kultūrą, senovės baltų gentis ar Rytų išminčius, tačiau viską jungia šiuolaikinio žmogaus žvilgsnis, jaučiantis ir savo laiką ir žinant, kodėl jam tie istoriniai faktai svarbūs.

Patarimas: Bendradarbiaukite su savo mokytojais ir mokytojais. Įsiklausykite į jų pastabas.

Tai jie turėtų padėti jums ne kartoti 100 kartų girdėtų minčių, o ieškoti savo žvilgsnio ir balso. Juk rašydami konkursui taip pat mokomės... ir ko nors išmokstam.

Hum.m.dr. Ritos Miliūnaitės pranešimo tema buvo „Kaip ir kur mums padeda kalbos technologijos?“

„Gimtuju žodžių apkabintas, aš gyvas kalboje...“

Laureatų darbai

Paulina STALIORAITYTĖ

Palangos senosios gimnazijos, II B kl.
(mokytoja metodininkė Aušra Šeštokienė)

Paulyna

Visada man patikdavo kelias, vedantis pas močiutę ir senelį. Jie gyvena Radviliškyje, prie parko stovinčiame daugiabutyje, penktame aukšte. Tas blokinių namas nėra gražus, bet urveliuose, prie stogo, gyvena kregždės. Tai jos vasaros vakaro dangų nudažo pastelinėmis spalvomis. Aš jau praaugusi senelį, bet vis tiek dar pasistiebiu, kai jis mane apkabina, močiutė šypsosi ir vėl „dyvoja“, kaip aš užaugusi. Kreipiasi į mane „Paulyna“ – ilgai tęsia trumpąjį balsį. Taip mane vadina tik jie, mano seneliai. Aš nusišypsau, o širdy pasidaro gera. Pasakoju jiems apie viską: mokyklą, muziką, pajūrį. Jie manęs klausosi ir patys papasakoja ką nors iš savo praeities.

Senelių kalba maišyta – turi ir žemaitiškų, ir šiam kraštu būdingų, ir slaviškų žodžių. Galima sakyti, kalboje matyti ne tik jų šeimos gyvenimo, bet ir visos tautos istorija. Mano močiutė kilusi iš Žemaitijos, būdama dar maža neteko tėčio ir su šeima persikėlė į Radviliškį. Pavyzdžiui, žodį „bobela“ ji taria labai švelniai ir pratęsia paskutinę balsę. „Ot, koronė!“ – tarsteli, kai supyksta. „Ašai užtaisysiu duris ir gesinam šviestą,“ – sako, kai ruošiamės miegoti. O kur dar, „dūšia“, „čėdyti“, „monai“, „cekavas“, „bliūzelė“, „zlas-tės“, „gryčia“. Pasipila kaip iš gausybės rago – įvairiaspalviai žodžiai mūsų buvimą padaro jaukų ir paprastą. Iš tikrųjų seneliai ir mano vardą kirčiuoja netaisyklingai. Žinau, kad turėtų kairiniu kirčiu pabrėžti paskutinę a. Taip mokėmės mokykloje. Bet man patinka, kad jie mane taip vadina. Ta tarmiškai pratęsiama i, nepaprasto senelės balso skambesio praturtinta, yra kupina meilės. Pasirodo, net vienas garsas kalboje labai svarbus. Kaip galiu pykti. Skamba maloniai. Lyg glostytų.

Tiesiai į mane šviečia pilnatis, toluomoje girdisi traukinių švilpimas. Prisimenu mokykloje skaitytą rašytoją Romualdą Granauską, tikrą žemaitį, kuris savo esė „Žodžio paglostymas“ labai taikliai apibūdino tarmę. Kalbėdamas apie vaikystėje pajaustą trintį tarp tarmės ir bendrinės kalbos, ji pastebi, kad tarmė – lyg apatiniai marškiniai, prigludę prie kūno, mes jų net neįjaučiam. Vadinasi, tarmė, kaip ir genas, gali pakisti, bet ištrinti ją labai sunku. Nors mano močiutė anksti išvyko iš Žemaitijos ir net neturi to žemaitiško grubumo, vis tiek taria žodžius panašiai kaip žemaičiai. Tarmiškai „žodis pasisako pats, lyg alsuote išsialsuoja“ – pasakytų žemaitis R. Granauskas. Tiesą sakant, nesu girdėjusi senelės kalbant bendrine kalba. Tarmė kartu su ja gyvena. Net nenorėčiau, kad senelė kitaip šnekėtų. Taip jaukiau.

Apie kalbos jaukumą. Šiandien močiutei pasakojau apie Joną ir Adolfą Mekus bei jų rašytus laiškus iš tolimos Amerikos mamai ir gimtuosius Semeniškius. Antrajam pasauliniam karui baigiantis jie emigravo, gyveno Niujorke, bet visą laiką ilgėjosi artimųjų. Perskaičiusi juos suvokiau, kad net užrašytos mintys turi skambėjimą ir jausmą. Per kalbą atsiskleidžia santykių grožis, širdies sopulys. Atkreipiau dėmesį, kad Jonas ir Adolfas Mekai, avangardinio kino pradininkai, pripažinti pasaulyje, laiškus mamai pasirašydavo labai nuolankiai ir jaukiai: tavo ištikimi vaikai/bučiuoju mama, kuriai aš už viską esu skolingas/bučiuojuam tavo žilus plaukus ir tavo rankas, kurios mus mažus nešiojo/bučiuojuam tavo baltą galvą/visada tavo vaikiai. Tie laišukai alsuote alsuoja ilgesiu ir meile tiems, kurie liko už Atlanto. Iš tiesų, kalba – tai žmogus. „Paulyna“ – mano senelės laiškam. Tai mūsų simbolis, nuotrupomis perduodantis tarmės ir santykių grožį.

Įdienojus ruošiamės atgal į pajūrį. Pri-glundu prie močiutės. Vėl pasistiebiu apkabinti senelį. Aš ir mama mojuojame, mojuojame tol, kol nebematome jų lango. Dar kurį laiką mus lydi kregždės, vėl nudažančios dangų pastelinėmis spalvomis. Išvažiuavus iš Radviliškio atsiveria nuostabus saulėlydis. Nuo Palangos iki Radviliškio šimtas septynišiasdešimt septyni kilometrai, bet aš, Paulyna, visada girdžiu ir jaučiu senelių meilę.

Kam reikalinga žmogui gimtoji kalba? Ar per gimtąją kalbą žmogus atveria savo sielos turtus? Ar tikrai iš kalbos mes atpažįstame savą ir svetimą, ja lyg kauke ar skydu paslepiame savo pasaulį? Tačiau kalba gali ir išduoti, netikėtai atverti tai, kas, atrodo, saugiai slepiama. Iš tikrųjų gimtoji kalba yra daugiau nei vien kalba. Ji – ne tik mūsų vienybė, pilietiško ugdymo ir valstybės saugotoja, kaip kadaise tikino Mikalojus Dauša.

Mes norime kalbėti ne apie kalbą, o pasitelkti ją kaip įrankį, padedantį nusikelti į tolimus laikus. Juk kalba gali virsti tiltu, jungiančiu laiko atskirtas valstybes, tautas ir žmones? Kalba kaip rūbu gali apsirengti ir virsti kitu, įsijausti į kitokį, nei gyvenį, pasaulį, pamatyti save kitomis akimis. Ir mąstyti kitaip: kitu ritmu, išgirsti kitomis intonacijomis banguojančią mintį. Juk be kalbos nėra ir minties...

Kviečiame paskaityti laiškus, rašytus tais laikais, kai Lietuva pagaliau pasiekė Europos kultūros lygį, o kai kuriais meno, architektūros kūrinių net šiek tiek ir pralenkė – į baroko stiliaus klestėjimo laikus. Jie rašyti tada ir skirti mums. Taigi –

Laiškai iš baroko epochos

O, brolau, mano tolimas aini,

Liūdnas jausmas – artėju prie gyvenimo aklavietės, o jaučiuosi nepalikęs nieko, dėl ko galėčiau savo pagyvenimą laikyti nors kiek vertingu. Bet jei skaitai ir nesiruoši viso šito sudeginti – mano gyvenimas įgijo vertę. Taigi, sveikas, Lietuvi, arba Lietuve – skaitai mano palikimą pasauliui.

Visų pirma, prisipažinsiu – ilgai galvojau, ar esu pajėgus ir ar verta rašyti lietuvių kalba. Man tai tikrai nėra lengviausia užduotis, nes gyvenimo išminties šiais laikais tenka semtis beveik vien lotynų ir lenkų kalbomis. Viliuosi, kad bent kiek visus mane supranti ir su savo tautiečiais nesi amžiams palaidojęs tikrosios gimtosios kalbos. Taip pat labai įdomu, ar visagalis Dievas Jums vis dar leidžia grožėtis mano laikais pastatytomis gražuolėmis bažnyčiomis Vilniuje...

Gaila, negaliu duoti Tau jokių vertingų gyvenimiškų patarimų, nes neįmanoma niekaip nuspėti, kokiame pasaulyje gyveni. Juk viskas taip laikina ir nepastovu... gal šiuo metu ruošiesi kelionei į kokį nors naują atrastą, man net nežinomą žemyną? O gal padėjai į šalį kokį nors man nepažįstamą veikalą? Apie ką Jūs mąstote, skaitydami savo knygas? Ar vis dar esate bejėgiai prieš mirtį? Jūsų turtai, valdžia ir grožis – nieko verti, o saldžios akimirkos ir jausmai – laikini. Tai reiškia, kad yra ką Tau papasakoti. Suprasti, kas vertinga, mes mokomės iš savų knygų. Man padeda iškiliausias šio meto Lietuvos poetas Mykolas Kazimieras Sarbievijus. Lotyniškuose jo eilėraščiuose randu viską, ko gali trokšti lyriškai prijaucianti širdis. Jo dėka supratau, kad mes mažai tesame atsakingi už savo likimą, ir išmokau mylėti Dievą, todėl galiu Tau pasakyti tiek: pirma – nesidžiauk radęs bei neverk pametęs – Fortūnos ratas vis tiek tuoj pat viską apvers aukštyn kojomis, o antra – siek dorybės ir pasitikėk Jėzumi – tik toks kelias veda į amžiną gyvenimą. Sarbievijus man ypač patinka ir dėl to, kad puikiai atkartoja mano mylimojo romėnų poeto Horacijaus santūrumą bei ramybę.

Mes, baroko žmonės, dažnai vadovaujames posakiu „memento mori“ – „atmink, kad mirsi“. Linkiu ir Tau tai atminti bei iš kiekvienos dienos išspausti viską, ką siunčia Aukščiausiasis, nes likimas žaidžia su mumis ir kiekviena diena gali būti paskutinė.

Aš, nujausdamas, kad mano vaidmens didžiam gyvenimo teatro režisieriui Dievui greitai nebereikės, turiu atsiseikinti. Juk dar turiu spėsti šią rašliavą subtiliai paslėpti, kad jos nenublokštų laikinumo banga...

Mąstytojas, 1682 m.
Gytis Gelažauskas, III C kl.

Mielas ateities lietuvi,

Jei Fortūna man nusišypsos, dabar skaitysi mano laišką. Rašau jį norėdamas pasiekti ateities žmones ir perduoti jiems tiesas savas, kurias supratau per trumpą gyvenimą. Mūsų laikų žmonės suvokia būties laikinumą ir tuštumą, pabrėžia žmogaus netvarumą, visko, kas materialu, laikinumą. Mes mokomės džiaugtis žemės malonumais, bet kartu prisimename, kad mirties vis tik neišvengsime. Jums, brangus skaitytoju, noriu pasakyti: per menkus savo gyvenimo metus supratau, kad gyventi derėtų pagarbiai žiūrint į mirtį ir branginti tai, kas nemaru. Daugelis mano mylimų poetų rašo *momento mori* tema, išreikšdami sutrikusio žmogaus nerimą. O kur gyvenimo paguoda? Štai kunigaikštis Mikalojus Kristupas Radvila Našlaitėlis dažnai kalba apie begalinę Dievo

didybę ir Jo malones, apie nuolankumą, nusižeminimą, apie žemiškojo gyvenimo laikinumą ir žmogaus menkystę, apie šlovės ir turtų nereikšmingumą. Ir Antikos kultūros auklėtinis Motiejus Kazimieras Sarbievijus, su kuriuo man teko malonė susibūti, sako, kad jam vertės neturi tai, ko nepasiimsi į aną pasaulį... Pasak jo, nevertėtų siekti valdžios ar garbės, nes amžinybės akivaizdoje tai visiškai tuščia vieta: „Kai mąstau apie mirtį <...>, / Nesigviešinu turėt valdžią karališką / Ir netrokštu prie knygu džiūt / Per naktis, išminties siekdamas pasisemt / Ar Sokrato mintis suprast. / Ką jos reiškia, jei aš mindyt galiu kapus, / Pažymėtus garsia šlove, / Ir sutrypti vardus cezarių žymių?“. Tikra tiesa, šlovė ir turtai nėra reikšmingi, jų, mano drauge, nenusineši į anapusinį pasaulį.

Pagarbiai – lietuvi
Kotryna Kimbirauskaitė, III B kl

Gerbiamasis lietuvi, skaitantis šį laišką,

Nededu daug vilčių, kad šis trapus laiškas išgyvens vienerius, dešimt, o ką jau kalbėti apie šimtą metų. Tačiau jei jau skaitai šį mano laišką, vadinasi, likimas jo pasigailėjo ir Dievas pašventino – garbė Jam. Tikiuosi, kad Jis, lygiai kaip aš, galvoja, jog būtina pasidalinti mano, vargano mūsų laikų žmogaus, išvalgomis ir patarimais.

Visų pirma, skaitytoju, primenu, kad žmogaus gyvenimas tėra tik trumpa valanda, neišvengiamai pasibaigianti mirtimi, į kurią visi vienodai greitai skubame. Nepasiduok žemiškiesiems turtams – jie beverčiai. Netgi didysis LDK etmonas, Vilniaus vaivada Mykolas Kazimieras Pacas savo testamente, kurį man, ačiū Dievui, leido skaityti gerbiamo Mykolo Paco broliai, pripažįsta nugyvenęs nuodėmingą, netobulą gyvenimą. Didysis etmonas testamente prašo: „Todėl dėl visko, kas šventa, maldauju gerbiamųjų testamento vykdytojų <...>, tegu nei patys jokių lėšų mano laidotuviams nenaudoja, nei aš nieko nepalieku. <...>. Mano kūną Jų Malonybės tegu įdeda į paprastą karstą su kryžiumi, jokia medžiaga, juo labiau šilkinė, neapmušus, atveža į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią Vilniuje, be jokios procesijos ar patarnavimų, be jokios prabangos ar iškilmių, ir paguldo ant grindinio be jokio katafalko, <...>. Taip pat be jokių pamokslų, kalbų ir oracijų.“ Gerbiamasai Vilniaus vaivada Mykolas Pacas supranta ir pripažįsta, kad jis yra mirtingas žmogus, todėl nori, kad būtų laidojamas „be jokios ištaigos, prie kurios pasaulis tokiais atvejais yra pratus.“ Skaitytoju, nepamiršk, kad mirsi, neleisk žmogiškiems malonumams tavęs apgauti. Ir būk kuklus, nes tik dorybės yra gražiausia žmogaus puošmena. Su Dievu, nepamiršk šitų patarimų –

Jorysas Mitke (Joris Mitkevičius, III B kl.)

Žmogau,

Atmink, kad nieko nėra pastovesnio kaip žmogaus nepastovumas. Šiame pasauly tu tik menkas aktorius, šokantis užsimiršimo šokį, kurį tau nulėmė šaipūnė Fortūna. Ir čia ką nors pakeisti tu esi bejėgis, nes viskas už tave jau numatyta. Todėl, žmogau, nesiek šlovės šiame pigiam teatre ir nepriimk kaip tikro, ką kiti kalbės apie tave. Jaunystė, grožis, turtai ir valdžia – juk tai tik laikinumas, kuris praėjus vasaroms kelioms tau taps tik širdį glostantis atsiminimas. Tai vertink, žmogau, tik tai, kas nemaru, ką nusinešt galėsi į aną pasaulį – Dievo meilę ir sąžinės tyrumą.

Melda Levickaitė, III B kl

Jaunasis lietuvi,

Tikiuosi, gausi šį mano laišką ir suprasi mano lietuvišką kalbą. Tikiuosi, kad dar daug kartų mano tautos kalba nebus pamiršta ir gyvens kiekvieno mano tėvynėje gyvenančio širdyje. Labai tikiuosi, kad iki pat savo dienų galo išlikau doras ir, kaip mano draugas Sirvydas pasakytų, širdis netapo, kaip tos marios, dūmų – visokiasių niekų – užtemdyta vieta...

Ak, kokie baisūs laikai atėjo mūsų kraštui... Gražusis Vilnius su savo didingojo Gedimino pilimi buvo sugriautas. Mūsų narsūs etmonai sugebėjo išvyti maskvėnus iš mūsų sostinės. Koks aš laimingas, kad profesorius Sarbievijus kukliai nuvyveno savo paskutines garbingas dienas ir dabar gyvena su Dievu. Kaip džiaugiuosi, kad nematė jis sugriautos mūsų sostinės, kurią jis nesigėdijo lyginti su išdidžiąja Roma. Turbūt istorija mėgsta kartotis... Po rusų, kaip po barbarų Romoje, nebesiremia bokštai į dangų išdidūs – koks vaizdas skaudus būtų jam! Bet Vilnius lyg upė, ledą pralaužusi, nekludomai kyla, lyg rožė rausva iš, atrodo, dar vakar buvusio sniego, kyla į dangų jo bokštai ir džiugina širdį...

Tie dūmai, kur kilo iš Vilniaus, man primena Sirvydo sakymus. Gal tai ir buvo mums ženklas. Juk Vilnius tai mūsų širdis. Galbūt mums metas atsigręžti ir į savašias ir pamatyti, ar jos pačios dūmuose neskesta. O skesta, žinokit! Valdovai tie mūsų Dievo galybės nemato. Jų širdys, blaškomos vėjo, tik skelbia kautynes didžias. Godumas jas temdo. Nebijo jie Dievo žodžio atmesti dėl žemės mažos lopinėlio. Mums reikia sugrįžti į doros kelią ir dirbti, kad širdys ir vėl praregėtų tikrąją tiesą. Mūsų marios turi išlikti ramios, kad laivai derlianešiai, nešantys mūsų žemės vaisius, nedužūt į velnio žabangas. Tikiuosi, kad jūs, mano ainiai, tapot protingesni už mus. Kad Vilnius, grįžęs iš dūmų į dorąjį Dievo kelią, jums yra pavyzdys, kaip atrodo dora, Dievo globoje esanti širdis, kad tik tokia širdis patirs amžinąjį gyvenimą.

Tikiuosi, nueisiu kelią, kuris liko man šiame laikiname gyvenime, nepakliūdamas į velnio smuklus. Kaip ir kiekvienas daiktas šio svieto, gimiau ir mirsiu, o Dievas, tikiuosi, atleis man už mano klaidas ir priims mano širdį gyventi jo karalystėje bei stebėti, kokį kelią mano graži Lietuva nukeliaus.

Sarbievijaus mokinys ir Vilniaus mąstytojas
N. K. (Nojus Kochanauskas, III D kl.)

Brangus lietuvi,

Ką galiu pasakyti tau šiandien, kai žemiškasis pasaulis yra tikra išmėginimų arena? Turiu užsigrūdinti, nugalėti savo silpnynes, kad po visų išbandymų tyra sąžine galėčiau stoti Aukščiausiojo akivaizdon, nes aš žinau, jog vidinė stiprybė yra mano, kaip nusidėjėlio, atsidasavimas Dievui. Aš žinau, jog tesu tik aktorius, kuris neturėjo galimybės pasirinkti vaidmens šiame teatre, tačiau mane ramina, kad visa tai – kilmė, turtai, garbė – tėra mano kaukė, kuri nukris man mirus. Pats Sarbievijus primena, jog „Sielos erdvi dalis/ Slepia turtų daugiau nei žemės Indijos“. Nors manęs ir niekas neatmins ateityje, tačiau man ir nereikia šlovės. Ramybė teikia mintis, jog galiu išlikti tik savo darbais – šiuo laišku, kurį rašau Tau. Galbūt atvėriau Pandoros skrynią, kuri ir tau nebeleis ramiai miegoti, nes mintyse suksis Memento mori vaizdiniai. Neleisk savo gyvenimo vėjais, neieškok laimės ten, kur jos nerasi.

Pagarbiai –

Tavo draugas iš praeities
(Ugnė Matusėvičiūtė, III B kl.)

(Nukelta į 8 p.)

„Nėra namų be dūmų“ ...

Su pragiedruliais išaušusį rytą, kai, rodos, labai nenorom žiema užleidžia vietą pavasariui, kai dar yra įvairių apribojimų dėl karantino, pirkėjų srautas vis dar mažokas. Jų vieno nuomone, gal žmonės tiesiog įprato jau visko nusipirkti viename prekybos centre, o gal poreikiai mažesni. Nors kitas prekeivis buvo įsitikinęs, kad, kai tik „paleis viską“, kai prasidės prekyba daigais, turgus ir vėl bus kaip buvęs pilnas šurmulio.

Ūkininkų pusėje jų tikrai nemažai, tad ir pasirinkti grūdų pakramtyti galima buvo iš įvairių maišų. Centnerį kviečių, kvietrugių, miežių, avižų parduoda už 6–10 eurų. Įsibėgėja prekyba žolių sėklomis. Kilogramas raudonų dobilų kainuoja 3 eurus, baltų (daugiamečių) – 7 eurus, garsyčių – 2 eurus, liucernos – 5 eurus, žolių mišinio – 3 eurus. Sėklinių grikių 50 kg maišelis – 20 eurų, vikių – 16 eurų; pašarinių grūdų centneris kainavo 8 eurus; vištoms granulių – 7 eurus, miltų – 6 eurus; linų sėmenų išspaudų 20 kilogramų maišelis kainavo 5 eurus.

Perkant didesnę kiekį, kaina, kaip patikino ūkininkas, tikrai sumažės.

Ūkinių gyvūnų turgavietės link galima pasimėgauti karštos kavos ar arbatos puodeliu, kur dažnas ir stabteli, galbūt daugiau prekeiviai perka, bet randasi ir vienas kitas, sustiręs nuo žvaboko vėjo, pirkėjas. Čia pat vyrai ieško detalių, dairosi meškerių, kitų laisvalaikio prekių. Nors batai ir klimpsta šiek tiek į pažliugusį smėlį, bet pirkėjų ten, kur gyvuliukai, netrūksta. Už vištą jie moka 6–7 eurus. Gražuolių kochankinių veislės gaidžių augintojas siūlo už 20 eurų pirkti. Veisliniai paukščiai brangesni – porėlė tradicinė (višta su gaidžiu) kainuoja ir 30 eurų. Gražiai „prašosi perkamos“ Birštono seniūnijoje užaugintos muskusinės, ukrainiečių bėgikės antukės. Tik jų augintojas visad už „moterį“ prašo kokiais dviem eurai brangiau. Dabartiniu laikotarpiu sako suabejojęs, mat jei jos girdi, gali supykti „vyrai“, nes teisės juk turi būti lygios. Vieną gražią antį galima pirkti už 12–15 eurų. Išsilgę šviežios žolės, iš po dėžių ausis kiša triušiai. Jų jauniklis kainuoja 6–8 eurus, vyresnis, jeigu dar veislinis – iki 30 eurų.

Turgavietės pusėje, kur taip dinami „lentų“ stelažai, prekiautojų nedaug. Su šypsena veide maloniai sveikinasi Monika Cikanavičienė iš Stakliškių seniūnijos. Nors kalba pasisuka apie sveikatą, bet „turguj sveikiau“ sako. Kol jos gyvenimo žmo-

gus viską apžiūri, ji tikisi parduoti atvežtus vištų kiaušinius. Už dešimt prašo 1,50 euro, kitur – 1,80–2 eurai. Dar ji primezgusi ir kojinių, riešinių. Riešines buvo jau pardavusi už 5 eurus. Kiek liūdniau ir po stogine, kur prekiaujama pienu bei jo produktais. „Dabar jau mūsų daugiau“, – patikino bitininkas, medaus kilogramą pardavęs už 6 eurus.

Litras pieno kainavo 0,50–0,60 euro, litras grietinės – 3,60–4 eurus, kilogramas varškės 2 eurus, pusė kilogramo sviesto – 4 eurus, varškės sūrio kilogramas 4–4,50 euro. Tai yra sūrį galima pirkti ir pigesni, ir brangesni.

Sėmenų aliejaus mėgėjų buvo kaip įprasta. Vieni gardina salotas, kiti tikino, jog „gydo skrandžio negalavimus“. Pusės litro buteliukas jo kainavo 3,50 euro, vienas litras – 6,50 euro, maltų sėmenų pusė kilogramo kainavo 1 eurą, kalocius – 1,50 euro, auksinių linų sėmenų 0,5 kg – 1 eurą, kilogramas kmynų kainavo 4 eurus.

Vis daugiau pirkėjų pagal skonį renkasi žuvies, juk gyvename gavėnios laikotarpiu.

Kilogramas sauso šaldymo jūros ešerio filė kainavo 6 eurus, hokio – 6,90 euro, jūros lydekos sauso šaldymo – 3,80 euro, riebios silpno sūdyto norvegiškos silkės – 2,60 euro, matjė (silkė) filė – 4,90 euro. Karšto rūkymo skumbrės išsklotinės kilogramas kainavo 5,90 euro, sviestazuvės – 6,90 euro, šalto rūkymo tuno filė – 7,90 euro, skumbrės – 5,90 euro, didelės naminio dūmo š. r skumbrės – 6,90 euro, vytintos lašišos – 11,90 euro, krevečių džiovėsieliuose – 4,90 euro, karšto rūkymo šamo filė – 6,90 euro.

Nedaug kas siūlo ir naminių lašinių. Jų kilogramas kainuoja ir 6, ir 8 eurus. Šviežios kiaulienos vieni perka kioske, kiti – paviljone. Kilogramas karkos kainavo 1,69 euro, lašinių su mente – 3,98 euro, šoninės – 3,98 euro, maltos mėsos – 3,98 euro.

O prie mėsos reikia ir daržovių.

Kilogramas sėklinių bulvių, kaip patikino ilgametis turgaus prekeivis-ūkininkas, kainavo 0,25 euro. Pirkėjai giriant šių bulvių skonį ir apgailestaujant, kad pati jau pasisodinti nebegali, kalba kaip mat pasisuko apie tai, kaip žmonės išgyveno iš savo ūkio. Žinoma, kažkas pajaukavo ir apie tai, kaip dabar skamba žodžiai „vieno namų ūkio“, prieš bėgiantis anekdotą jau ta tema suskėlė. Bet pirkėjai, perkopusiai gražų jubiliejų, to pavadinimo nesuprast. Taigi visi paliko prie nuomonės apie skubėjimą ir susvetimėjimą laiko skaudulius ir buvusios realybės džiaugsmus, kai buvo nedaug technikos, kai bulves rantom skaldė sėklai, kad niekas tokiomis didelėmis sodinamosiomis kaip dabar nesodino. Pastarasis ūkininkas gyvena gražiame rajono kaime, beveik vienkiemyje, kaip pats sako, nuo namų gyvenvietė matyt. Užsiaugina ne tik bulvių, bet ir paršiuką. Tik ir vėl stebisi, kad „tokių anksčiau nebuvę – beveik be lašinių“, nors ir peni gerai. Vyras „tik per lauką“ atėjęs į žentus, sako, kad ir arklį laiko, bet tik – visų džiaugsmui, saugo dvikinkes roges, kitus padargus. Saugo tai, nuo ko viskas prasidėjo. Galbūt jo, jo namų aplinkos tikrumas ir yra iš čia, iš gimties šaknų – meilės darbui ir gyvenimui, iš gyvenimo pamokų, kurių nemokė jokie universitetai... Grįžtant prie daržovių – stiklinė pupelių kainavo 0,70–0,80 euro. Marinuotų šparaginių pupelių, kitų daržovių pusės litro stiklainis kainavo – 1,50–2,50 euro; kilogramas svogūnų kainavo 0,50 euro, česnakų – 5 eurus, vasariniai česnakai dviem eurai brangesni; kilogramas morkų kainavo 0,70–0,80 euro, burkelių – 0,60–0,70 euro. Gerai perkami ir namie paruošti kriškai. Jų kaina, priklausomai nuo indelio dydžio – 1–1,50 euro, kaip ir šeiminių paruoštų rūgštynių – 1–2 eurai.

Lietuvių liaudies išmintį priminė netoli turgaus gyvenanti prieniškė, jau antrą kartą į turgų atskubanti. Josios išrinkti ir nupirkti vyrui batai buvo ne per maži, bet sako, jog tiesiog jam negražūs. Todėl sugrįžo apkeisti. Užklausta, ar dar kartą vėl sugrįš, patikino, jog „nėra namų be dūmų“, ir patarė „namų pamatus visados tvirtus išlieti“ ...

Amžinąjį atilsį...

*Išėjo, iš kur negrįžta niekas,
Palikęs svajones, godas, namus
Visiems širdy gėla gili išlieka
Ir skausmas, kad daugiau Jo nebebus...*

Dėl mylimo tėvo Vinco ŠIMANSKO mirties nuoširdžiai užjaučiame dukras Onutę, Angelę ir Virgutę, sūnus Joną ir Alvydą.

Sundakų kaimo gyventojai

Lieka draudimas vykti į šešiolika savivaldybių

(Atkelta iš 1 p.)

Prienų rajone ir Birštono savivaldybėje judėjimo apribojimai panaikinti

Prienų rajono savivaldybėje naujų koronavirusinės infekcijos atvejų 100 tūkst. gyventojų per 14 dienų skaičius – 133,5. Tai reiškia, kad nuo šios savaitės galima laisvai judėti visoje savivaldybės teritorijoje, taip pat vykti ir į kaimynines Birštono, Kauno bei Alytaus savivaldybes, kuriose naujų atvejų skaičius per dvi savaites neviršija 200 atv./100 tūkst. gyventojų.

Statistikos departamento kovo 15 d. ryto duomenimis, per šeštadienį – sekmadienį Prienų rajono savivaldybės teritorijoje nustatyti 6 nauji susirgimo COVID-19 liga atvejai.

Praėjusią savaitę Prienų ligoninėje paimta 170 tyrimų, iš jų – 112 pacientų (3 atsakymai teigiami), 46 medikams, 12 globos namų darbuotojams (visi neigiami).

Šiuo metu Prienų rajone serga 42 asmenys.

Veiklą atnaujina visos parduotuvės, muziejai, galerijos

Nuo pirmadienio Lietuvoje veiklą gali atnaujinti visos parduotuvės, turinčios atskirą įėjimą iš lau-

ko, nustatyta, kad parduotuvėse vienam klientui turi būti skiriamas ne mažesnis nei 20 kvadratinį metrų plotas arba aptarnaujamas vienas klientas. Taip pat leista veikti uždarose erdvėse esantiems muziejams, galerijoms ir kitoms ekspozicinėms erdvėms, taip pat zoologijos ir botanikos sodams. Dėl saugumo bilietai į muziejus, galerijas ir parodų erdves gali būti platinami tik elektroniniu būdu. Vienam lankytojui turės tekti ne mažesnis nei 30 kvadratinį metrų plotas, lankytojai galės ateiti ne daugiau kaip po du, nebent yra iš vienos šeimos.

Situacija regionuose banguojanti

Vyriausybei pristatyti naujausi pandemijos duomenys rodo, kad koronavirusinės infekcijos plitimo pagreitis vėl yra teigiamas, atskiruose regionuose situacija yra banguojanti. Nors šiuo metu Lietuvoje dominuoja vadinamoji ispaniškoji koronaviruso atmaina, jau pradeda daugėti britiškosios atmainos atvejų, ypač Vilniuje ir Marijampolėje. Todėl, kaip posėdyje pažymėjo premjerė Ingrida Šimonytė, siekiant laimėti daugiau laiko vakcinavimui, dabar labai svarbi kiekvienos savivaldybės atsakomybė ir pastangos plėsti gyventojų testavimo apimtį.

Parengė Dalė Lazauskienė

Musikaltimai nelaimės

Smurtas

Kovo 11 d. apie 20 val. Prienuose, Stadiono g., namuose, neblaivus (1.65 prom. alkoholio) vyras (g. 1979 m.) smurtavo prieš neblaivią (1.28 prom. alkoholio) moterį (g. 1979 m.). Įtariamasis sulaikytas ir uždarytas į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Kovo 14 d. apie 19 val. 40 min. Prienuose, Valančiaus g., neblaivus (1.88 prom. alkoholio) vyras (g. 1982 m.) grasino nužudyti ar sunaikinti sutrikdyti savo neblaivios (2.18 prom. alkoholio) sutuoktinės (g. 1983 m.) sveikatą. Įtariamasis sulaikytas.

Sudegęs sodo namelis

Kovo 12 d. apie 13:40 val. Kaune gyvenantis pilietis, atvykęs prie jam nuosavybės teise priklausančio negyvenamo sodo namelio, esančio Prienų r., pamatė, kad namelis visiškai sudegęs. Pastatė paskutinį kartą buvo 2020 m. spalio mėnesį. Išvykdamas atjungė elektros srovę, jokių kitų gaisro sukėlėjų pastatė nebuvo. Turtas nedraustas. Įtaria padegimą. Dėl gaisro nukentėjusysis patyrė 11000 eurų turtinės žalos.

Neturėjo teisės vairuoti ir neblaivūs

Kovo 12 d. apie 14:00 val. kelyje Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK Reagavimo skyriaus pareigūnai sustabdė automobilį, kurį vairavo 1966 m. g. Prienų r. gyventojas, neturintis teisės vairuoti, kuriam nustatytas 1,69 prom. neblaivumas.

Kovo 14 d. apie 18 val. 30 min. Prienuose, Kauno g., patikrinimui sustabdžius automobilį BMW, paaiškėjo, kad jį vairavo neblaivus (2.11 prom. alkoholio) moteris (g. 1987 m.). Jai įteiktas šaukimas atvykti į Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK.

Vagystė

Kovo 14 d. Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas vyro (g. 1986 m.) pareiškimas, kad Prienų r., Veiverių sen., Papilvio k., buvo įsibrauta į jam priklausančią negyvenamą sodo namelį ir pavogta dviratis bei įvairūs namų apyvokos daiktai. Nuostolis – 335 eurai.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminę informaciją

„Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

2021 m. kovo mėn. 27 d. 14:00 val UAB „InžinerijaLT“ ženklins žemės sklypo, esančio Prienų r. sav., Jaunionių k. (Kad. Nr. 6968/0005:0045), ribas. Prašome gretimų žemės sklypų savininkus ar įgaliotus asmenis atvykti į minimą žemės sklypo ribų ženklinimą. Neatvykus darbai bus tęsiami, dėl išsamesnės informacijos kreiptis tel.: 867345615, arba Pelesos g. 1, Vilnius, el.p. austeja@inzerijalt.lt

2021 m. kovo mėn. 29 dieną nuo 09 val. 30 min. iki 09 val. 50 min. vyks žemės sklypo, proj. nr. 886-2, Tarpiškių k., Veiverių sen., Prienų r., kadastriniai matavimai ir ribų ženklinimas vietovėje. Gretimo žemės sklypo, kad. Nr. 6962/0001:0264, skl. proj. nr. 456-1, Tarpiškių k., Veiverių sen., Prienų r., savininkas miręs. Prašome atsiliiepti paveldėtojus ar naudotojus. Matininkas Justas Barakauskas tel. Nr. 8-684-23230, el. paštas: justas.barakauskas@gmail.com.

Ypatingi „Tele2“ pasiūlymai: nuolaidos telefonams ir išmanioji televizija už itin patrauklią kainą

Ieškantiems naujo išmaniojo telefono – puikios naujienos. „Tele2“ paruošė ypač gerų pasiūlymų telefonams įsigyti. Jais jau dabar galite pasinaudoti operatoriaus internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt.

Populiariausi ir naujausi „Samsung“ telefonai net iki 31 proc. pigiau

„Samsung“ fanams išties pasisekė. Šiuo metu net trims populiariems telefonų modeliams – „Samsung Galaxy A51“ (128 GB), „Samsung Galaxy S20 FE“ (128 GB) ir „Samsung Galaxy S21 5G“ (128 GB) – taikomos nuolaidos net iki 31 proc.

Pavyzdžiui, minėtą „Samsung Galaxy A51“ (128 GB) išmanųjį dabar galite įsigyti vos už 269 Eur mokant visą sumą iškart. Šis modelis turi galingą aštuonių branduolių procesorių, ryškų 6,5 colio įstrižainės, „Super AMOLED“ ekraną ir keturgubą pagrindinę kamerą, vaizdą fiksuojančią 48 MP raišką.

Visiems perkantiems „Samsung S21“ serijos telefoną – belaidės ausinės dovanų

Kitas vertingas „Samsung“ pasiūlymas – galimybė gauti dovanų patvarias ir kokybiškas „Samsung Galaxy Buds+“ belaides ausines. Jos dovanojamos visiems, perkantiems vieną iš „Samsung S21“ serijos telefonų.

Telefonus galite įsigyti mokant visą sumą iš karto arba nurodytomis įmokomis su bet kuriuo www.tele2.lt pasirinktu planu ir 24 mėn. sutartimi. Dovana už 0,01 Eur prie užsakymo pridėdama automatiškai. Dovanos vertė 149 Eur.

Pamėgti „OnePlus“ modeliai – vos nuo 6 Eur/mėn.

Didelės nuolaidos taikomos ir jaunuolių pamėgtiems „OnePlus“ telefonų modeliams. Išmaniuosius „OnePlus Nord N100“ (64GB), „OnePlus Nord“ (128 GB) ir „OnePlus 8T“ (128 GB) dabar galite įsigyti vos nuo 6 Eur/mėn. su www.tele2.lt pasirinktu planu ir 24 mėn. sutartimi.

Ekonomiškas, ryškus ir pajėgus išmanusis „OnePlus Nord N100“ turi didelę 5000mAh talpos bateriją, 13 MP raiškos plataus kampo pagrindinę kamerą ir palaiko 18 W galios greitąjį krovimą. Šio telefono kaina be sutarties mokant visą sumą iškart – 159 Eur.

Kokybiškas išmanusis „Fonos O3“ + dovana

Ieškantiems patikimo telefono už gerą kainą verta atkreipti dėmesį

Populiariausi ir naujausi SAMSUNG iki 31% pigiau

į „Fonos O3“ (32 GB) modelį. Įsigijus šį telefoną, dabar dovanojamos patogios ir kokybiškos belaidės ausinės „JBL TUNE 225TWS“. Jos pasižymi ilgai neišsunkiančia energija – muzika galėsite mėgautis net 25 valandas.

Telefonas turi didžiulę 4000mAh talpos bateriją, klasikinių 5,7 colio įstrižainės, „HD+“ raiškos „LCD“ ekraną ir 3 GB RAM atmintį, kuri užtikrins sklandų veikimą. „Fonos O3“ išmaniajame jau yra įdiegta lietuvių kalba ir populiariausios programėlės, todėl jis bus iškart paruoštas naudoti. Telefono kaina be sutarties mokant visą sumą iškart – 159 Eur.

Pasiūlymas „iPhone“ gerbėjams

Už patrauklią kainą šiuo metu gali įsigyti ir puikiai vertinamą, greitą ir ištvermingą „iPhone SE“ (64 GB) išmanųjį. Jo kaina be sutarties ir mokant visą sumą iškart – 419 Eur.

Šiame modelyje apjungtos pažangių „iPhone 11“ serijos modelių savybės: itin kokybiška kamera ir galingas „A13 Bionic“ procesorius. Ekranas įstrižainė – vos 4,7 colio, bet vaizdas ypač ryškus ir detalus dėl specialios „Retina HD“ technologijos.

Išmanioji televizija „Go3“ – vos nuo 2,99 Eur/mėn.

Laisvalaikui ir smagiems vakarams su šeima – ypatingas išmaniosios televizijos „Go3“ pasiūlymas. Specialaus televizijos paketo „Startas“ kaina tik nuo 2,99 Eur/mėn.

Jame rasite 9 tiesioginės televizijos kanalus su 7 dienų archyvo funkcija ir apie 500 val. serialų biblioteką. Papildoma dovana – galimybė žiūrėti pamėgtas „TV3“ laidas ir serialus anksčiau nei per TV. Jei neturite išmanaus televizoriaus, jums prireiks priedėlio. Jo kaina dabar tik nuo 2,5 Eur/mėn.

Daugiau informacijos apie pasiūlymus ir akcijas sužinosite www.tele2.lt arba paskambinę telefonu 117. Įrenginiams papildomai taikomas vienkartinis laikmenos mokestis. Pasiūlymų laikas ir įrenginių skaičius ribotas.

Naudingi patarimai

Pavasarij jaučiamės labiau pavargę, išsekę. Kaip sukaupti daugiau gyvybinės energijos?

• Darykite tai, kas jums patinka ir teikia malonumą.

• Atsiribokime nuo žmonių, kurie mus skaudina, erzina ar „siurbia“ mūsų energiją.

• Semkimės gyvybės, šviesos, geros nuotaikos kuo dažniau būdami gamtoje.

• Bent vieną dieną savaitėje skirkime kūno apšilimui: atsisakydami gausaus ir sunkaus maisto.

• Įsiklausykime į save: medituokime, pabūkime vieni ten, kur mums ramu ir gera.

• Mankštinantis, vaikščiojant pasirinkime optimalų fizinį krūvį, – tai stiprina, mažina stresą, įtampą, gerina nuotaiką, miegą.

• Rūpinkimės proto higiena: vykime šalin blogas, įkyrias mintis; stenkimės į viską žvelgti su kuo didesne optimizmo doze.

Vitaminas odai

Ankstų pavasarį neretai pastebime, kad sutrūkinėja lūpų, ausų kampučiai ar burnoje atsiranda opelių.

Kodėl tai atsitinka ir kaip greičiau pagyti? Šie simptomai mus informuoja apie stomatitą.

Juo susergama tada, kai prastai atsinaujina oda, nes organizme nepakanka vitamino A.

Tad pavasarį nepamirškime dažniau vartoti vitamino A turinčių produktų: kepenėlių, kiaušinių, liešo pieno, morkų, pirmo spaudimo alyvuogių aliejaus, taip pat oranžinių citrusinių vaisių (apelsinų, mandarinų, greipfrutų).

Parengė Veronika Pečkienė

SIŪLO DARBA

Miško darbininkams Skandinavijoje ir Vokietijoje. Suteikiame drabužius, apgyvendinimą. Atlyginimas „į rankas“ 1700–2800 Eur. UAB SKOGRAN Tel. +370 603 14247.

ĮVAIRŪS

Ieškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

Dovanoja šiferinio stogo lapus. Tel. 8 689 11 671.

PERKA

Nekilnojamas turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Perka įvairaus amžiaus avis. Kaina – sutartinė. Tel. 8 687 83 053.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Perku traktorių MTZ, T-740, traktorinę priekabą, traktorių „Jumz“. Tel. 8 630 93471.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Miško savininkas parduoda lapuočių ir spygliuočių malkas. Tel. 8 690 66 155.

Nekilnojamas turtas

Jiezno miesto centre parduoda butą. Gera vieta. Tel. (8 319) 57 481.

Parduoda 1,5 ha miško Vilkaviškio rajone. Tel. 8 614 82 087.

Įvairios prekės

Parduoda kiaulių skerdieną puselėmis: lietuviška svilinta – 2,75 Eur/kg, lenkiška – 2,55 Eur/kg. Atveža. Tel. 8 607 12 690.

Parduodame amonio salietrą, azofoską, sulfatą. Pristatome, išrašome sąskaitas. Tel. 8 605 49 513.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrį, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS! GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Dirbam ir karantino metu. Tel.: 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Savivarčio sunkvežimio paslaugos. Atvežame: žvyrą, smėlį, skaldą, statybines medžiagas, medieną, atraižas ir kitus krovinius. Telefonas 8 675 78 390.

PASLAUGOS

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairią gelžbetoninę produkciją. **Vežame** žvyrą, smėlį. **Atliekame** metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. Tel. 8 687 95 399.

Šalčio meistras! Taiso šaldytuvus, šaldiklius. Atvyksta į namus, suteikia garantiją. Tel. 8 622 02 208.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovių remontas, prijungimas. Atvykstate į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

2021-03-26 10:00 val. bus vykdomi kadastriniai matavimai sklypui, esančiam Prienų r. sav., Skriaudžių k., projekt., Nr., 499-4. Kviečiami gretimo sklypo, kad. Nr. 6950/0019:0210 savininkus, paveldėtojus ar įgaliotus asmenis atvykti prie savo žemės sklypo. Neatvykus, su planu bus galima susipažinti, ar pareikšti pretenzijas 30 kalendorinių dienų po matavimų dienos. Matininkas Tomas Pūža, el. paštas tomas.puza@gmail.com, tel. 8 617 76 686. Kaunas.

MB „ALVI projektai“ informuoja, kad 2021 m. kovo 31 d. 13.00 val. bus atliekamas miško žemės sklypo (kadastr. Nr. 6960/0003:295), esančio Prienų r., Stakliškių sen., Antapolio k., kadastriniai matavimai. Kviečiame gretimo miško žemės sklypo (kadastr. Nr. 6960/0003:281) paveldėtojus dalyvauti miško sklypo ženklinime. Inf. tel. 8 686 01 075.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos informuoja, kad 2021 m. balandžio 7 d. 13 val. numatomas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos ketvirtosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdis, kuriame bus svarstomi kultūros paveldo objektų, esančių Prienų r. sav.: Naujasodžio piliakalnio (5537), Naujasodžio piliakalnio II su gyvenvietė (41488), Šilavoto sen., Naujasodžio k.; Naravų piliakalnio (13019), Naravų kapinyno (3774), Prienų sen., Naravų k., nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktų projektai. Su projektais galima susipažinti <https://dangulyis.kpd.lt/public/4vt-2021-04-07>

„Gimtųjų žodžių apkabintas, aš gyvas kalboje...“

Agnė SKRUPSKELYTĖ, Kretingos rajono Salantų gimnazija, I G kl. (mokytoja ekspertė Adelė Žeimytė)

Lakštingalų slėnio sūnaus palikimo aidai

Kadaise čia stovėjo medinė troba. Čia, Reketės kaime, arba Lakštingalų slėnyje (vietiniai taip praminė), kur vasarą saulė lepino dažniau nei kur kitur ir, regis, dangaus spalva ryškiausia, kur nenutilo lakštingalos... Medinės sodybos pašonėje dūzgė darbščios bitės, stovėjo aviliai...

Foto iš V. Budrio asmeninių archyvo

O dabar jau nebėra tos šimtamečių žemaičių sodybos, kurioje 1902 metais gimė ir augo kalbininkas **Antanas Salys**. Liko tik ženklas su nuoroda, kad tai A. Salio gatvė. Jau vien tik žodis „šimtametė“ gali paaiškinti, kodėl jos nebėra. Sodybos nebėra, bet yra A. Salio žodžiai, mintys ir darbai. Jie liko... Kalboje... Jos skambesyje... Prasmėse...

Kiekvienas daikto pavadinimas turi savą istoriją. O istorijos atveria naujas prasmes. Štai ir merginų taip mėgstamas žodis „rankinukas“. Žinote jo istoriją? Šio žodžio gimtinė ne koks išpuoštas dvaro kambarys, o paprasta kaimo sodyba. Taigi, kaip papasakojo pats Antanas Salys, šį žodį sugalvojo jo mama.

A. Salio mama ir ją prižiūrėję B. ir V. Budriai.

Kartą jis grįžo į namus ir parsivežė nedidelį lagaminuką, viena ranka panešamą. Jo mama pamatė, žiūri: „Ale gražų rankinuką parsivežei, labai patogus.“ Vėliau susitikęs su kalbininku V. Kamantausku jis svarstė, kaip pavadinti „ridikiulį“. Tada Antanas Salys, prisiminęs ma-

mos žodžius, pasiūlė rankinuko pavadinimą. Na, o tada V. Kamantauskas šią terminą įtraukė į savo knygėlę „Kalbėkim lietuviškai“. Nuo to laiko ir prigijo „rankinukas“.

Jeigu jau yra naujas rankinukas, tai reikia ir kokio „balius“, į kurį būtų galima nueiti. Galbūt kam tai bus tikra staigmena, bet ir žodis „pobūvis“, reiškiantis linksmą laiko praleidimą kartu ir yra kiekvienam puikiai žinomas, buvo sugalvotas ne ko kito kaip Antano Salio. O ir žodžiui „staigmena“ tas pats kalbininkas suteikė gyvenimą. Juk kas kitas nei A. Salys galėjo išmanyti apie staigmenas, nes jis pats buvo jų pilnas. Vien tai, kad jis važinėjo po Lietuvą motociklu ir rinko medžiagą tarmėms, daro jį išskirtiniu to meto visuomenėje. Gal ne veltui ir „Pirmasis automobilistų vadovėlis“ išleistas būtent ant motociklo per Lietuvą skriejančio Lakštingalų slėnio sūnaus

Foto iš interneto

Neišliko nuotraukų, kuriose kalbininkas A. Salys būtų užfiksuotas sėdintis ant motociklo, bet šie pasakojimai, kaip ir prisiminimai apie geras, šiltas šio žmogaus akis, neturi senaties.

Kaunas... Leipcigas... Hamburgas... Vilnius... Daug progų, rodos, panirti į pasaulio šurmulį, bet A. Salys studijuoja ir pasaulį išvysta „Žemaičių tarmės“ („Die zemaitschen Mundarten“), o vėliau ir žurnalas „Gimtoji kalba“...

Kai liūdime, džiaugiamės, mylime, pykstame, mes kalbame. Jausmai ir emocijos priverčia kalbėti. Kalbame, kai prašome pagalbos ar padedame kitiems. Kalba ir žodžiai – jie visur. Mano, tavo, mūsų namuose jie šoka. Šoka ramų valsą ar linksmą polką. Na, o kartais šoka ir griežtą tango...

Žodžius, skriejančius iš JAV, mamai O. Salienei skaito ją prižiūrėjęsi B. Budrienė.

Į naują kalbos erdvę A. Salys įsiliejo 1944 metais, kai emigravo į JAV. Tačiau ir toliau savo gyvenimą skyrė lietuviškam žodžiui, jo tyrinėjimui, prasmėms.

R. Mikšytės nuotrauka

Paskutiniaus savo gyvenimo metais A. Salys pasakė: „Mano didžiausias troškimas, linkėjimas yra, kad lietuviškoji šeima išlaikytų gyvą senutę mūsų gražią kalbą ir ją perduotų ateinančioms kartoms, kad jaunoji mūsų karta ne tik patriotiškai šoktų, dainuotų, bet ir kalbėtų skambia lietuviška šneka.“

Gyvenu kalbininko A. Salio žemėje ir džiaugiuosi, kad jo svajonė pildosi... Jo sukurti žodžiai, moksliniai darbai liko, jie gyvi ir savarankiškai gyvena mūsų kalboje. O ir lakštingalos... Tebegieda...

Laiškai iš baroko epochos

(Atkelta iš 5 p.)

Ateities lietuviai,

jei lemtis bus maloninga ir išsaugos šį laišką, o palankūs Etezijai atneš jį Jums, skaitykite jį ir palyginkite, prašau, su savuoju gyvenimu. Su savuoju trumpu gyvenimu, kol laikas, it kokia *ceus*, jo neprarijo. Man knieti sužinoti, kaip pasikeis žmonių mąstymas per ateinančius kelis šimtus metų, bet, deja, aš pats į šį sau rūpimą klausimą atsakyti negalėsiu, todėl štai bent tiek – tiesos, kurias supratau gyvendamas savo laiku.

Svarbiausia, ką man teko suvokti, tai, kad kiekvieno iš mūsų neabejotinai laukia neišvengiama mirtis. Suvaidinę savo vaidmenį, nusimetę paskirtą kaukę, sulauksime kūno mirties ir amžinojo sielos gyvenimo pradžios. Galbūt nesutiksime, tačiau, kaip mano mylimas poetas, bendražygis Motiejus Kazimieras Sarbievijus sako, „Urna – visų dalykų matas“. Viskas, ką darome, ko siekiame, ką vertiname, turėtų būti pasverta atsižvelgiant į mirtį. Mūsų gyvenimas kaip burbulas, kuris iškyla, išpučia, sužeri gražiausiomis vaivorykštės spalvomis ir sprogtas, nepalikdamas nei žymės. Ar sutiktumėt, kad nieko nėra pastovesnio kaip nepastovumas? Juk ir pats mūsų kūnas yra tik laikinas trobesys sielai, kuris taps puotos dubeniu kirmėlėms, kai siela pagaliau iškeliausi stoti Jo akivaizdon, kai pakliūsime į neapsakomo grožio pasaulį ir būsim apakinti ryškiausių, dailiausių spalvų. Tada neberūpės, kokius turtus turėjai, kiek diržų auksinėmis sagtimis nešiojai, koks ponas ar ponias buvai.

Atminkite Fortūnos ratą: negali būti tikras, kad pakilęs ir viršūnė ten ir liksi, vieną akimirką gali skraidyti padangėmis kartu su Dangiškoju Amoru, o kitą – pamintas tysoti purve. Nerūpės, nei koks išmintingas buvai, kaip puikiai Aristotelio ar Sokrato mintis supratai, nes, kaip sako mūsų Sarmatijos Horacijus savo odoje: „Ką jos reiškia, jei aš mindyt galjiu kapus. / Pažymėtus garsia šlove, / Ir sutrypti vardus cezarių įžymių?“. Šiaip ar taip, juk mes esame tik nereikšminga dalelė begalinėje Dievo sukurtoje visatoje, ar ne? Tad *carpe diem!*

Linkėdamas *Memento mori* – XVII a. pabaigos lietuvis (Atėnė Burbulevičiūtė, III A kl.)

Gerbiami ateities lietuviai,

rašau šį laišką turėdamas vilties, jog jį perskaitysite jūs, gyvensiantys šimtus metų po mano greitai prabėgusio, nuodėmingo ir nereikšmingo gyvenimo. Noriu jums priminti keletą svarbių dalykų.

Visų pirma – atminkite, kad jūsų laikas šioje žemėje baigsis, liks tik jūsų darbai – geri ir gražūs. Kiekvienai dienai prasidėjus pakartokite žodžius „Memento mori“. Tai svarbu, kad savo dieną praleistumėt reikšmingai, nešvaistytumėt laiko menkniekiams. Mano geras bičiulis, su kuriuo susipažinau Jėzuitų ordine, puikus poetas, išgarsėjęs visoje Europoje, netgi paties popiežiaus Urbono VIII laukiamas svečias, literatūros pažiba, gerbiamas Motiejus Kazimieras Sarbievijus, asmeniškai mano mėgstamiausioje antrojoje odoje rašo apie neišvengiamą senatvę primindamas, kad pabaiga nenumaldomai artėja: „Galvą nubarstys sidabrinis šerkšnas, / Ir nebeišnyks ši danga jau niekad.“ Tas sidabrinis šerkšnas – žilstantys plaukai – primins, kad niekada negrįš jaunystė. „Tau tiktai išliks amžinai tas šaltis / Ir plaukai žili. Nepadės balzamas, / Nepaslėps šarmos nė gėlių vainikai, / Galvą apjuosė,“ – taip savo eilėmis poetas ragina mus gyventi, kol neatslinko toji žiema ir nenušerkšnijo mūsų plaukai. Ši odė mane įkvėpė laišku kreiptis į jus, mieli ateities lietuviai, nepamirškite, kad mirtis yra įvaldžiusi užmaršties meną, tai reiškia, kad pralinkus metams jūsų niekas nebeprisimins, tad siekite savo darbai palikti pėdsaką šiame pasaulyje, visai kaip aš – viluosi, kad kas nors perskaitys šį laišką dar bent kartą išstars manąjį vardą.

Pagarbiai –

Nojusas Jonas Kondrosianai (Nojus Kondrotas, III B kl.)

Prienu „Žiburio“ gimnazija. Konsultavo mokytoja ekspertė Nijolė Šervenikaitė

Aistė Radzevičiūtė, Prienu „Žiburio“ gimnazija, I C kl. (mokytoja Živilė Jurkšienė)

Lietuviško žodžio karūnavimas

Pamokos baigiasi, ir noriu pasikalbėti su savo geriausia drauge apie visokius mums abiem įdomius dalykėlius.

– Kalbėsime angliškai! – ištaria ji labai griežtai. – Aš neketinu gyventi Lietuvoje, todėl man reikia mokytis anglų kalbos.

Norėčiau draugei pasakyti, kad Lietuva puiki šalis, turinti pačią nuostabiausią kalbą, kad man patinka skaityti lietuvių autorių knygas, rašyti eilėraščius, kalbėti lietuviškai, kad aš ketinu gyventi Lietuvoje... Norėčiau pasakyti, bet tik susigūžiu ir tylu. Matyt, kaip dabar madinga bendrauti draugų grupėse, šiandien pasikalbėsime angliškai, nors man tikrai patinka gimtoji kalba.

Kai buvau mažytė, gal dar ne visi dantukai buvo išdygę, blankiai prisimenu, buvau tarsi

išimylėjusi žodį „ežys“. Tėvų kasdien prašydavau jį parašyti ant popieriaus lapo (tikriausiai juos nervindavo tokia besikartojanti užgaida). Lakstydavau po namus ir šūkaudavau, mojuodama lapu: „Ežys! Ežys!“. Nežinau, gal buvau mačiusi gyvą ežiuką, gal paveikslėlį. Turėtų būti keista, kad ne piešinuko, o žodžio prašydavau. O paslaptis tokia: mama sako, kad man labai patikdavo „ž“ raidė. Prisimenu, kaip vedžiodavau ją pirštuku. Ta „varnelė“ virš „z“ man buvo labai graži ir priminė karūną. Vėliau mano vaizduotėje ji pavirto žuvidros sparnais... Visokių gražių kalbos pamokų vaikystėje būta. Prisimenu, kaip gražiai skambėjo greitakalbė mamos lūpose: „Šešios žąsys su šešiais žąsčiais!“ Dar ir dabar ausyse skamba mano senelio dainuojama daina apie

ąžuolą. Kai atsimenu tą melodiją, tuos aiškiai tariamus žodžius, atrodo, lyg mano visų bėdų nebūta. Ta daina man buvo tarytum stebuklas, o dabar – gražus prisiminimas apie senelį... Gal tokie momentai ir buvo mano žavėjimosi gimtąja kalba pradžia?

Vėliau, jau mokydamasi mokykloje, sužinojau, kad mūsų gimtoji – lietuvių – kalba yra išskirtinė, unikali, kad mano pamintėtos „varnelės“ ją išskiria iš kitų, netgi giminingų kalbų. Jau žinau, kad taip mokinių nemėgiamos nosinės rodo kalbos istorinę kaitą, jog *žąsis* buvo vadinama *žansimi*, o gražuolis aržuolas virto ąžuolu. Nosinės raidės man ir šiandien ypatingos, jos mano vaizduotėje tartum ąžuoliniai inkarai kalbų jūroje, jie laiko mūsų kalbą, kad ją nenuplukdytų, nesu-

maišytų ir nesuvienodintų su kitomis kalbomis. O tai labai lengva padaryti – paspaudus ne tą kompiuterio ar telefono mygtuką, mano karūnuotoji Ž virs Z, nepajudinamoji A taps lengvąja A... Kartais ir išdykėlis rašiklis nepaklūsta taisyklėms...

Man tikrai patinka gimtoji kalba. Aš išdrįsiu savo geriausiai draugei pasakyti, kad ne mada kalbėti angliškai ar vartoti netinkamus vertalus yra svarbi, kad svarbu neapsimetinėti tuo, kuo nesame, kad reikia būti savimi. Duodu pažadą – nuo šiol su draugais bendrausiu lietuviškai, jei reikės, jiems įrodysiu, kad lietuvių kalba yra ne prastesnė negu kitos kalbos. Karūnuosiu kiekvieną lietuvišką žodį. Šio pažado laikysiuos ir juo didžiuosiuosi.

Kultūra: mumyse ir šalia mūsų

Parengė Ramutė Šimukauskaitė

Projektą remia

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

remia rubrikas „Kultūra: mumyse ir šalia mūsų“ (Fondo parama – 10 000 Eur.) ir „Tai, kas išaugina...“ (Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais. Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ